

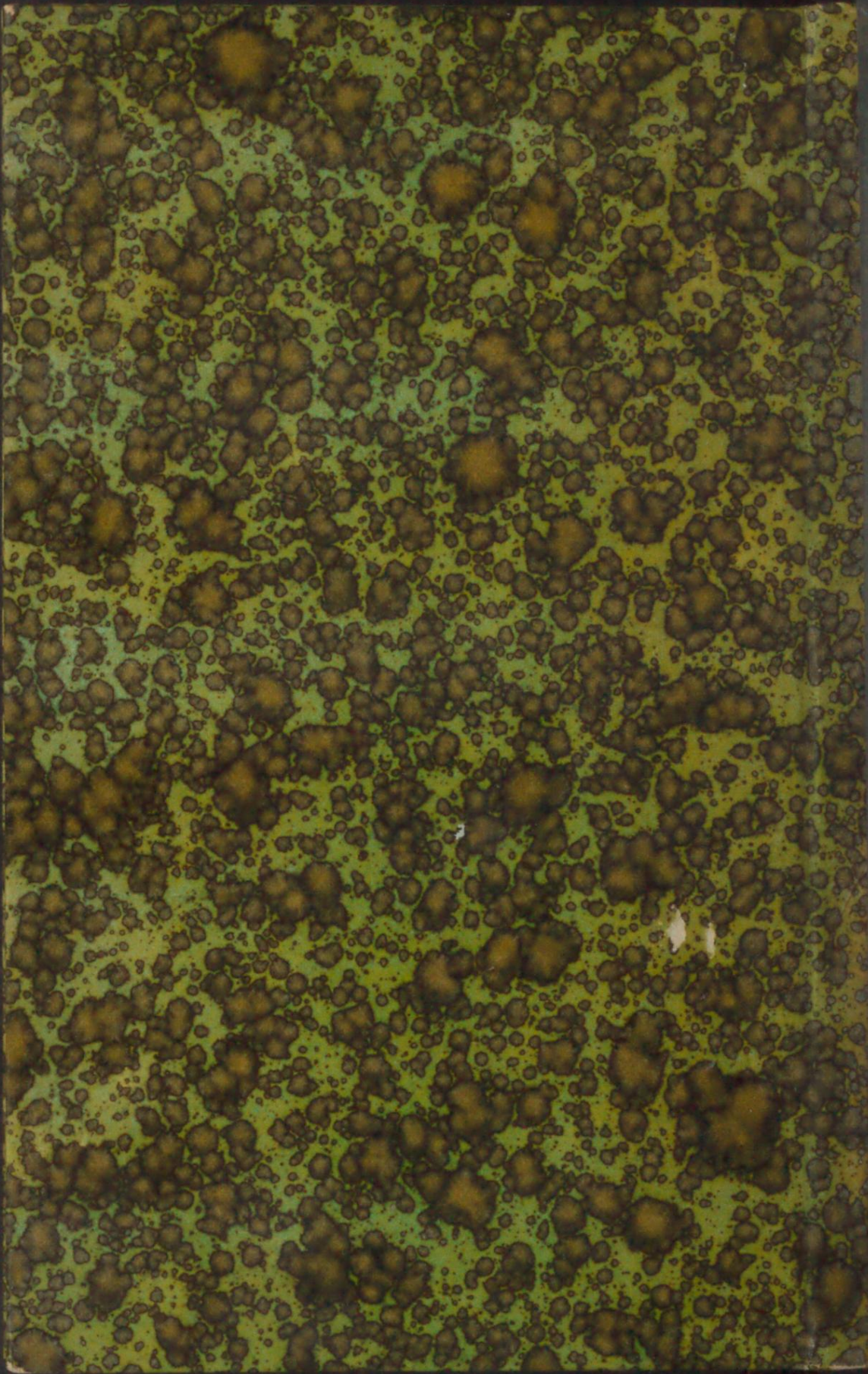
6

J

66

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
6 J 66

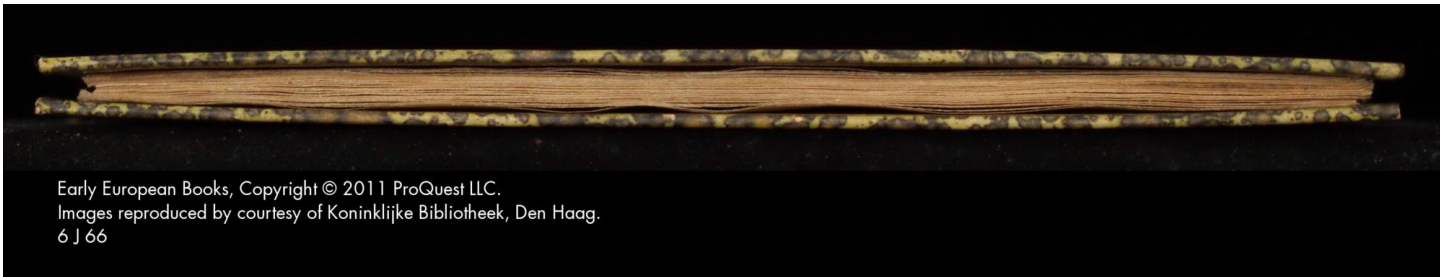

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
6 J 66

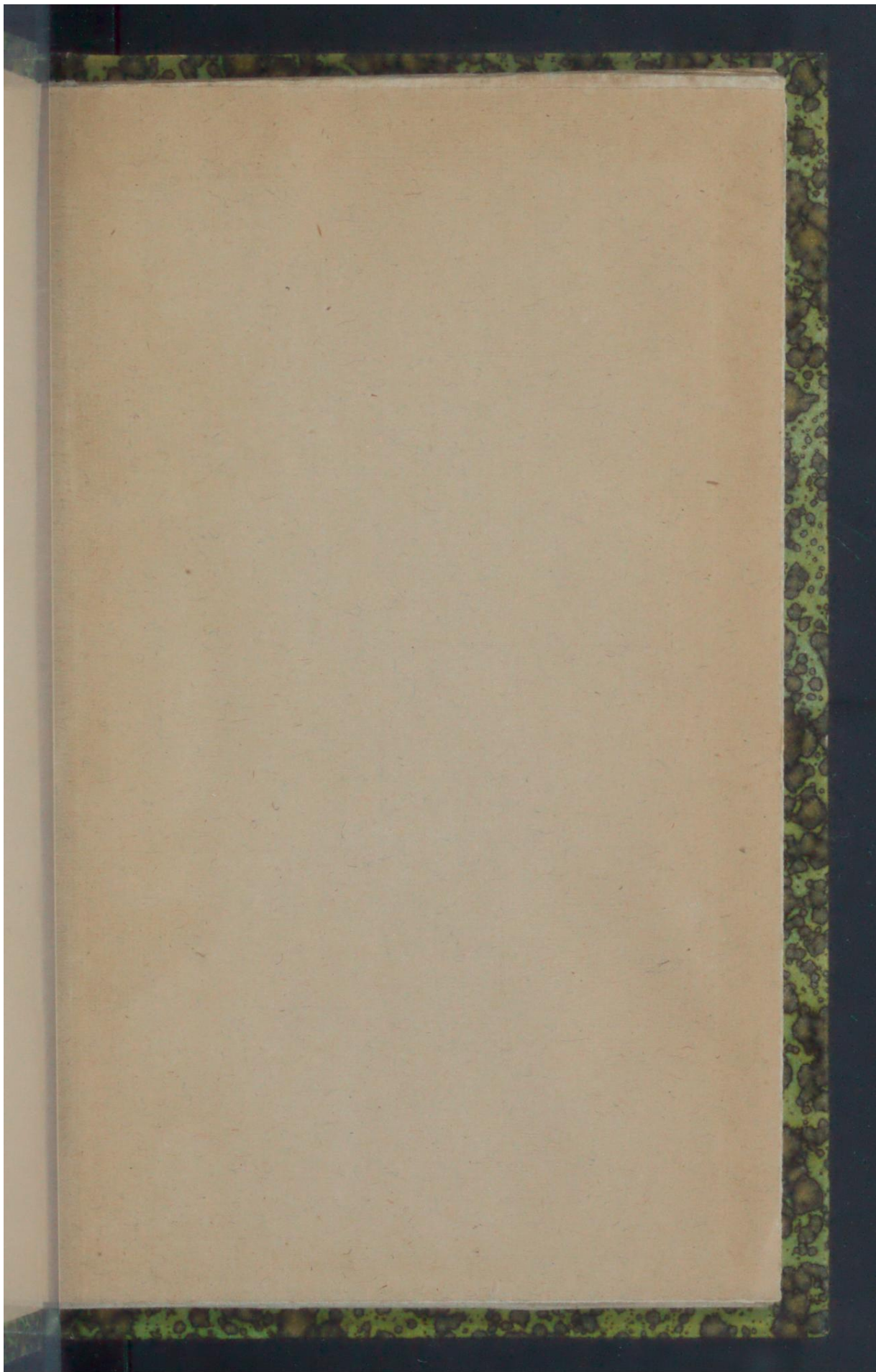

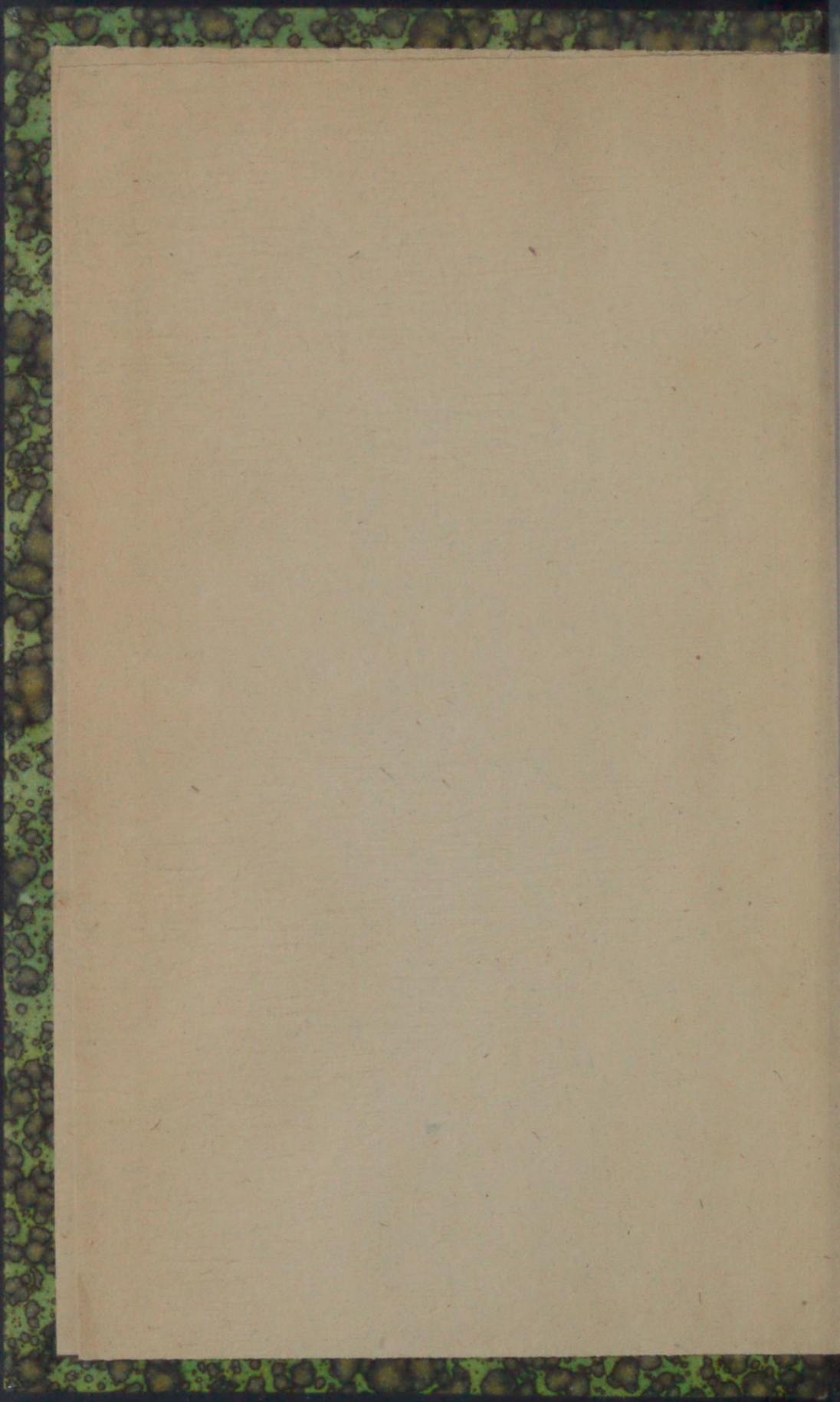
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
6 J 66

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
6 J 66

THEOD. RODENBURGS,

HERTOGINNE ^{28 587}

CELIA, ⁶⁷⁶⁶

EN GRAVE

PROSPERO,

BLY-EYNDE-SPEL.

Gespeelt op d' Amsterdamsche Schouwburgh.

AMSTERDAM;

By *Jacob Lescaille*, Boekverkooper op de Middeldam, naest de Vismarckt, in 't jaer 1666.

't SPELS INHOUT.

H

ertoginne Celia lievende de Grave Prospero, die heur weer liefde lang versocht hadde, werden seer ernstlijck vervolgt door de Prins Aristip, Soon van de Koning van Spangien: niet tegenstaende dat sijn Majesteyt huwelijck versocht en besloten hadde van sijn soon de Prins, en de Princes van Vranckrijck. De Prins jalours wesende vande liefde tusschen de Grave Prospero, en d'Hertoginne Celia, verbied de Graef het Hof, willende dat hy soude vertrecken nae sijn Graeffschap: de Graef daer van misnoegende, geraeckt handt-gebaer met de Prins, waer over hy hem uyt het Hof begaf. De Prins bemerkende dat hy Celia niet kost winnen, en inbeelding hebbende dat hy heur te eerder soude doen wantrouwen, gaf uyt de Grave gevangen te wesen: niet tegenstaende de Grave in Molenaers-kleeding dagelijks by heur quam, en om minder afterdocht te veroorsaecken van vermoeding, vermits de Prins wacht gestelt hadd' om weten wien Celia te woorde stont, viel d'Hertoginne de Koning te voet, verzoekende de Grave in vryheyt gestelt mocht werden. Sijn Majesteyt siende de schoonheyt van Celia, verliefden op heur, en sont terstont nae de gevangenis om de Grave t'ontsien, meenende daer door Celia te bekomen tot sijn wille; 't welck de Prins verstaende, weynsde dat de Graef gedoot was; welke tijding komende aen de Koning, versoorden soo seer, dat hy de Prins banden, en onterfden van sijn Kroon, dies de Prins landwaert doolden. De Koning niet anders wetende of de Graef was overleden, en de Prins gebannen sijnde, versocht de Hertoginne te huwelijck: sy (om geen quaet vermoeden te geven,) onderhiel hem beweynsdelijck in liefde. Mid'ertijd stelden sich de Grave Prospero in dienste van Leridano, die welke meester was van een Kooren-wa-termolen, toebehoorende de Hertoginne Celia, onder welcken deckmantel hy daeghlijcks Meel in 't Hof van Celia brocht, niemant anders vermoedende, als dat hy een Molenaer was genaemt Martijn. 't Gebeurden naderhand dat de Prins te landwaert doolende, ontmoeten by de molen de Grave Prospero in Molenaers-kleeding, soo dat hy hem onbekent was, alhoewel Prospero de Prince kende: en de Prins verstaende dat dese Molenaers knecht, wesende Prospero, dagelijks in 't Hof van Celia quam, versocht dat hy in Molenaers-kleeding daer oock mocht komen, om d'Hertoginne Celia te spreken, 't welck Prospero hem oock te wege brocht: insicht hebbende dat hy hier door sijn voornemen soude kunnen te wege brengen, om de Prins vastelick te doen gelooven dat Celia hem in geenderwijse eenige liefde was dragende, 't welck oock soo geschiede. Mid'ertijdt quam de Princesse van Vranckrijck, om te huwen met de Prins Aristip, de welke doen mede Molenaers knecht was beneven Martijn, wesende de Grave Prospero: doch sonder dat de Prins de

Grave Prospero kenden. De Koning ontmoet de Princesse van Vranckrijk etlijke mijnen van 't Hof, en zijn Majesteyt wetende dat de Hertoginne Celia doe ter tijdt op de Molen was, alsoo Leridano heur had gebeden om heur te vereeren met heur bywesen op het huwen van zijn dochter Laura, vande oorsaek om met de Princesse van Vranckrijk sich op de Molen wat te ververschen, alleenlijk om de Hertoginne Celia daer te sien. Eyndelijck Celia verkleet heur in Boerinne-molenaarinne-kleeding, versellende de Bruyt Laura, beneven de Grave Prospero in Molenaers kleeding, en oock de Prins in soodanig habijs, beneven alle de andere Bruylofsluyden: en de Prins siende de Princesse van Vranckrijk, verliest op heur, verlatende de passie tot Celia. Celia ontdeckt heur, desgelijcks oock de Grave Prospero, wel tot groote verwondering van den Koning, niet wetende dat de Prins daer was; maer vast geloovende dat Prospero doot was: en siende hoe vreemt den Hemel alles hadde geschickt, laet Celia met Prospero huwen, en celebreert het huwelijck met de Prins en Princesse.

PERSONAGIEN.

Hertoginne Celia.
 Theodora, haer Staetjuffer.
 Grave Prospero.
 Arcelo, }
 Gallo, } twee dienaers.
 Aristippus, Prince van Spangien.
 Valerio, de Princens Kamerling.
 Koning van Spangien.
 Rufino, Edelman.
 Pagie.
 Molimpo, }
 Millido, } Molenaers knechts.
 Leridano, Meester-molenaer.
 Laura, Leridanos dochter.
 Princesse van Vranckrijk.
 Alberto, heur Hof-meester.

Het Toonnel is Florença en Arcadia.

EERSTE

E E R S T E B E D R Y F.

De Hertoginne Celia.

E neyging mynes herts stelt sulke strickte wet-
ten

Die myn vry-will'ge wil keurs-wis'ling kan
beletten :

Gegrond-paeld is myn liefd', ontbreeck'lyk is
myn trouw',

In spyt van Aristip so werd' ick Prosp'ros vrouw :

De Prins waend dat ick oog op syne Princens staten ,

En dat ick daerom sou myn Prospero verlaten :

De Prins is gants verdoolt. 't Schynt dat ik my verlaeg

Mits ick als Hertogin de Grave liefde draeg,

En werd van Hertogin in tytel maer Gravinne :

Myn hoogheyt ik verneer, doch daer door ik weer win-

De wenschen mynes herts, die ik veel meerder acht (ne

Als of ick tot Princes waer door de Prins gebracht.

D'uytwendelicke hoogheit geeft ten deel genoegten ,

Maer geen gelyckheyt als een-zielig zielen voegen

Te saem in keur'ge grif: want g'lyk de Hemels kracht

Ver overtreft het werck van tydelicke macht ;

Soo overheerscht de geests genoeging alle hoogheyt ,

Vermidts 't een in ons ziel, en 't ander in het oog leyt :

Hier in de oude spreuck rechtgrondelick bestaet ,

Dat ons genoegten boven alle ryckdom gaet.

Grave Prospero, wyt.

Cel. Ha Prospero! *Prosp.* Mijn lief, Mevrouw, hier dus alleen?

Cel. Neen Lief, met u verselt, en dat met grote reën,

Als Voogd-heer mijns gedacht. Hebt gy de Prins ge-
sproken?

Pro. Noch niet. *Cel.* Hoe dat? *Pro.* Het heeft my aen de
tijd gebroken.

Doch ga nu na de Prins. *Cel.* Wat is 't dat hy begeert?

Pro. Helaes! Mevrouw, 'k en weet. *Cel.* De tijdt ons alles leert.

Pro. 'k Acht 't is sijn oude sieckr, en quellings jaloufyen.

A 3

Cel.

5 C E L I A,

Cel. Voor al soo moet ghy nu voorsichtelijke myen
Ghy hem niet meer versteurt, de Prins is haest geraeckt.

Pro. Mevrouw, ick ga, vermidts bestemde uur genaekt.

Cel. Den Hemel u behoed. *Pro.* Met u verlot, mijn waerde.

Cel. Ha Prospero! *Pro.* Mijn hert! *Cel.* Mijn glory deser

De uur als mijn gesicht uw lieve lonk gebreekt (aerde!

Het af-sijn dan mijn hert met vinn'ge vlymen steekt.

Vaert wel mijn waerde Graef,

Pro. Vaert wel mijn Hertoginne.

De liefde die ick in dees Eed'le Vrou bevinne,

Maeckt van de Graef en slaef, ha hoog-gebooren Vrou!

Het luck is my dat gy de Grave zijt getrou.

De Prince is jalours, en jealousy kan wercken

Yets vreemts, dus moet ick op de Princens handen mer-
ken,

Die 't leven my misgunt, dies wil ick gaen verselt

Met iemand die belet syn trotsig dul-gewelt,

Want Princen vaken hun moed wil heerschlik betoonen,

En wanen al hun doent' door heerschling te verschoonen.

Twee Dienaers.

Pro. Siet dat gy op my past. *1. Dien.* Van u wy niet en wijcken.

2. Dien. Want onse trouheyt, Heer, in alles nu sal blijcken.

Pro. Bevint gy my in noot doet dan als ik verwacht.

1. Dien. De plicht van dienstbaerheyt in noot heur trouheit
wraecht.

Aristippus en Valerio.

Pro. Uw dienaer seyden my u Hoogheyt hier te vinnen.

Aristip. Ontstelt, vergramd', en in versteurenis myns sinnen.

Pro. Met wien mijn Heer? *Astrip.* Met u, ghy valschen on-
derdaen,

Verradery gy pleegt met Celia, u bestaen

Gantsch vol beveynstheyt is. *Pro.* In my verraderye?

Versierselen van hem die aen uw Hoogheyt's zye

Onwaerdelijke plaetst'. *Val.* Hoe! acht gy my de man?

Pro. Uw schuldige gemoed u selfs beschulden kan.

Doch

Doch aen u voeten, Heer, ick plichtelyke buyge;
 Laet dese plaetse self mijn schult of onschult tuygen.
 Noyt ik gedachte had om aen de Hertogin,
 Mevrouw Celia, de minste tocht van min

T'ondecken; want ik niet myn meening kost uyt breken
 Soo ik met d'Hertogin noyt heymelick mocht spreken.

Arist. Sy kan ontkennen niet 't geen schriftlick is geschiet,
 'k Gelooft, Heer Graef, 'k gelooft, al en bekennt ghy niet.
 Dus Grave 't sy hoe 't sy, mijn jaloufye steygert
 In mistrouws hoogste top. 'k En wil niet dat gy weygert
 Te stellen my geruft, 't vermoeden my bestrijdt,
 Of houd gewislick dat gy zijt uw leven quijt.

Pro. Wat wilt gy dat ick na de Hertogin niet tale?
 Uw Hoogheit mach gebiën, 'k sal in 't gebodt niet falen.

Arist. Neen Graef, dat 's niet genoeg. *Pro.* Segt my dan u be-
 geert.

Ar. 'k Wil dat gy nu terstont weer na uw Graeffschap keert,
 Mijns vaders hof verlaet. *Pro.* Hoe Prins wilt gy de wet-
 Mijns blijven, hier of niet, na uwen wille setten? (ten
 uw Hoogheit 't niet vermach, 't waer moet wil en geweld.
 Dat mijn Graeffijcke staet tot hooger werd gestelt,
 Vermooght gy Prince wel; maer bannen en uytlanden,
 Geloof ick, niet bestaet in uwe Hoogheys handen:
 De redenen mijns sijd' verseek'ren 't my gewis,
 Vermits uw Hoogheyd noch geen werlick Koning is,
 Ontgeeft u dese trots. *Arist.* Te stout is u vermeten,
 'k Wil gy het Hof verlaet, doet 't geen ik heb geheeten,
 Verrader, drog, gy fielt: vertrekt, en dat 's voor 't laest.

Pro. Waerd' gy geen Konings Soon, 'k antwoorden u wel
 haest,
 'k Weet wien uw Hoogheit is, en 't doet mijn tooren
 breeken,

Om uw onreden niet met redenen te wreken;
 Dan waert gy my gelijk, by d'hemel ik u sweer.

Arist. Wat soud' gy Grave doen? *Pro.* Verdedigen mijn eer.

Ari. Uw' eer beveynsden schalck. Neemt my voor uws
 gelijcke,

8 C E L I A,

Soo vindt ghy noch een man die voor geen man sal wijcken.

Pro. Veel hebben dese naem, en vrouwen zijns' in 't hert.

Ari. 't Schijnt dees vermeer'len dwaes my stoutelijke tert,
Ik acht u mijns gelijk, en niet uw' Prins en Heere.

Pro. Soo stel ik my rechtvaerdig in mijn eers verweere.

Wat segt gy dat ik ben verrader, fielt of droch?

Ari. Het geen ick heb geseyt dat seg ick, Grave, noch.

Pro. Bestemt de plaetse dan, dees handschoen ick u geve.

Ari. Bestemmen fielt? terstont ick u beneme 't leven.

Pro. Ha gy tyran. *1. Dien.* Tyran! *Ari.* De Prince uwes Rijk!

2. Dien. Gy hebt verklaert te sijn de Grave sijns gelijk.

Val. Uw Hoogheyt heeft dit self dus op uw' hals gaen halen.

Ar. Ik sweer u Graef, gy sult de moedwil flux betalen.

De Hertoginne Celia, en Theodora, uyt.

Cel. Ha! Prince wat gevecht? wat let u Hoogheyt, Heer,

Aen d'Hertoginnens deur met u gebloot geweer?

Hoe! schratst gy het gesteent? *Arist.* Ha! Celia de steenen

Die ongevoelig zijn, gevoelen wel het weenen

En klagen deses Prins, wyl uw verherde hert

Afkeerlijck beboert de knaging mijnes smert.

Cel. Verg'lyckingen syn valsch, en meest in dien beminnen.

Ari. Om dat sy geen gelijkheyt in hun liefde vinnen.

Cel. Gelijckt gy my by steen? u selven gy misdoot.

Ari. Ick vind' helaes! versteent uw vrouwelijck gemoed.

Ick offer u mijn hert, myn wesen, en mijn ziele,

En boogsaemlijck ik steeds voor uwen Autaer kniele,

En sonder dat ick vind het minste liefds beweeg,

Is uw hert dies niet hardt, en van weerliefde leeg?

Versteent, verkleumt, gerotst, gants woestig en afkeerlijck,

En laet een Princens Lent verwelken al te deerlijck.

Ha Celia! als ick dees steenen schratsten hier,

En met dit lemmers stael uyt swingden 's hertens vyer,

d'Eenzieligheydts geweldt gemoeten in hun krachten:

Met reden segg' ick dat de liefde dese machten

In 't reedlik niet en pleegt. Want waer de liefd eens huyst

Geen

E N P R O S P E R O. 9

Geen tweede weervonck geeft hoe seer de lievert kruyft,
En schratst met bedelstof, met smeekings soete woorden,
Als of uw herte gants geen vleyings kruysing hoorden.

Cel. Hoe Prince, na gy spreekt kan 't u geen liefde sijn?

Ari. Wat dan? *Cel.* Een raserny. *Ari.* Vermits de wreede pijn
My rasen doet, om dat onvruchtbaer sijn mijn beden.

Cel. 't Gewelt vermach gants niet, maer veel de lieve reden,
Dwang-lievers selden spoên. Is die gy liefd soo reed
Niet in weer-liefd' als gy, waent gy men daer door weet
't Geheyme heurs beslyt? door tydts voorbeelt wy von-
nen,

Dat Cesar noyt in 't eerst het hoogste heeft gewonnen,
De liefd' vereyscht vervolgt. *Ari.* Als hope werd gevoed.

Cel. Mishopen niemand kan, ten sy 't sijn wantrou' doet.

Ari. Die beyd' versellen my, mits ik weet gy geneegen
En keurelicke zijt. *Cel.* Gy spreekt u selven tegen.

Ari. 'k Weet Celia, gy my gelijk een Prince acht.

Maer lacy! alderminst geplaeft in uw gedacht,
't Is eene die gy weet. *Cel.* Een Prins, gelijk mijn Heere?

Ari. Geen Prins; maer d'Hertogin doet hem veel groter
eere.

Cel. Wien is 't? *Ari.* Graef Prospero. *Cel.* de Graef? dat niet
gelooft.

Ari. 't Is niemant als de Graef die my mijn heyl ontroofr.

Cel. Uw Hoogheyt my misdoet van hem jalours te wesen.

Ari. Ha! dat de sterren mijns geluck soo hooge resen.

Cel. Hoe! soud ick lieven desen loomert, laf, en dwaes?

Ari. Het geen men hert'lijckst' liefd veracht men wel, he-
laes!

Cel. Verachten 't geen men liefd, waer tegen ons natuere.

Ari. Me-vrouwe, 't sy hoe 't sy, de sterre mijns luks ure
Schijnt gunstlick nu verschijnt; want sijnder hertens leet
De Graef vertrocken is. *Cel.* Waer heene? *Ari.* Laes, 'k en
weet.

Cel. Oy me! *Ari.* Hy is van hier, en heeft een reys op handen.

Cel. Is 't verre Prins? *Ari.* 't Moet sijn, want gaet uyt onse
landen,

Doch houdt het voor geheym. *Cel.* Soo keert hy niet weerom?

Ari. Me-vrouwe vraegt niet meer, acht my in 't antwoord ston,

Maer laet het lieve licht 't geen hy lang heeft genoten,
't Welck dees verschoven Prins soo deerlijck heeft verdrotten,

Nu g'nieten dien u liefd. *Cel.* En nu ghy seker zijt,
Want lief ick hem, nu sal het af-sijn, en de tijt,
Vw jealousy geheel en d'afterdocht verkrachten.

Ari. Soo gy de Graef niet fiet in 't voorbeeldt uws gedachten.

Cel. Noch heerscht uw jealousy. *Ari.* Bedroefdelijk, en wreet,
Doch door 't af-sijn de vrouwe vaek heur liefd vergeet,
Ha valschen Graef! *Cel.* Waer heen? *Ari.* Me-vrou ick moet vertrecken,

Mijn lang vertoeven hier moght mijn t'onere strecken.

Cel. Onteert mijn by-sijn u? *Ari.* Valerio, mijn Paert.

Val. 't Is reed'. *Cel.* Gaet Prince, gaet; want ick acht u niet waard

Met my verselt te sijn. De Graef is my ontogen.

The. Wat vreesst Me-vrouw? *Cel.* De dood fiet Celia voor oogen.

Ghy weet niet 't geen ik weet, want heden sal 't geschiên
Dat ghy Lucretiaes treurs-eynd in my sult sien.

The. Wat is 't Me-vrouw? *Cel.* Helaes, helaes! ick ben verloren;

Want heden is de val mijns hooghste ramp geboren
Genietight is de hoop mijns aengenaemste luck,

Waerom is 't dat ick 't hert niet uyt dees boesem ruck?
The. Inbeeldingen, Me-vrouw, u wel bedriegen mogen.

Cel. Ach neen! ick sie dat all' mijn g'lucken my ontvlogen.

The. Waerom? *Cel.* Ik sagh de Prins, en Grave hantgebaer,

En daed'lick als ick sach mijn Grave in gevaer,
Mijn hert vloogh na sijn siel om hun gevecht te sliffen;
Maer, lacy! als ick quam most ick mijn waerde missen,
Vermits hy was gevluht, en vond' de Prins alleen,

Dit

Dit's d'oorfaeck, Theodoor, mijns klagen en geweent.
The. Het swaerft voorbeelt u eerst, de Graef sal sich wel hoeden.

Cel. Dewijl ick 't hert versmoor door tranens bracke vlooden.

De Grave Prospero, uyt.

Pro. Ha Celia! *Cel.* Mijn hert. Hoe komt ghy dus verbaest?

Pro. Vermidts mijn hert en geest onmatelijcke raest.

Cel. Meer moedigheyt en kunt ghy, Lief, my niet bewijfen
 Als dat ghy hier nu komt, het schijnt mijn hayren rijfen
 Door schricking, want de Prins terstont eerst van my gaet.

Pro. Gy weet sijn jealousy. *Cel.* Ick weet dat hy u haet.

Wat was de oorfaeck, Lief, van 't geen u is ervaren?

Pro. Vermits de Princens woorden onverdraeg'lijk waren.

Cel. En kost de liefd' tot my u tooren temmen niet?

Pro. 't Geen liefde my gebodt, de eere my ontriet.

Cel. Nu is de Prins gehest, wat sal 't nu sijn in 't ende?

Pro. 't Is my genoegh de Prins mijn moedigheyde kende.

Cel. En moedeloos my laet door 't derven uw's gesicht.

Pro. Een Prins die haest versteurt besadight weêrom licht.

Cel. Helaes! in wat gevaer gaet ghy u schielijck stellen?

Pro. Laet dit toeval, mijn Lief, uw lieve hert niet quellen.

Cel. Niet quellen! als ick denck hy na uw leven tracht?

Pro. Hy die een ander dreyght, weêrdreyging oock verwacht.

Cel. Ha Prospero, mijn hert, wat sal men nu beginnen!

Pro. De tijdt sal selven wel een goede uytkomst' vinnen.

Cel. Vertrout niet op de tijdt, de tijdt ons vaeck bedriegt.

Pro. De Princen werden wel door tijdt in slaep gewieght.

Cel. Onseker is die hoop, daer op wilt niet vertrouwen.

Pro. Voor 't eerst soo moet ik my uyt sijn gesichte houwen.

Cel. Soo duyckt mijn goude Son, en my in 't duyfter laet.

Pro. De geest allengs sich voeght na 't wesen onses staet.

Cel. Door nood die alles buygt, 't bedencken doet my schricken.

Pro.

Pro. 'k Verhoop den Hemel sal het nutbaerst' ons toe schicken.

Cel. Men roept den Hemel aen als 't misbruyck is bestaen.

Pro. Ick bidd' verflaewt my niet, ten kan niet sijn ontdaen.

Cel. 't Is best ghy u versiet om 't geen ghy hebt bedreven.

Pro. De Prins sal ongetwijffelt trachten na mijn leven.

Cel. Uw leven! 't leven waer u Celia op voed?

Pro. Ghy weet mijn Hertogin, wat jaloufye doet.

Cel. Ha Prospero! wat raed? eylaes geen raed ick vinne.

Pro. Ick moet de Princens tooren door gedult verwinnen.

Cel. In 't Hof te blijven ons in geender wijse dient.

Pro. 't Is best ick my onthouw' ten huysen van een Vrient.

Cel. En sonder u te sien? ha Prospero! ick sterfe.

Pro. Ick dervend' uw gesicht duyft duyfent dooden erve.

Cel. Niet verre van my gaet, op dat ick van u hoor.

Pro. Vaert wel, mijn Lief, mijn hert, ick draeg daer forge voor.

Cel. En gy sult blijven steeds de afgod mijnes ziele.?

Pro. En mijn voorbeelding sal voor u gestadigh knielen.

Cel. Dewijl ick met geweene verslijten sal mijn tijdt.

Pro. De laetste kus, mijn Schoon', ick bid u moedigh sijt.

Cel. Ontfangt dees ring, mijn Lief, als weduw'.

Pro. Van mijn Vrouwe.

Cel. En Celia die sal u eeuwich blijven trouwe.

Pro. Met dees omhelsing geeft u Prospero sich al.

Cel. En mijn omhelsing daer getuyg van wesen sal.

Pro. Mijn Engel-lief vaert wel. *Cel.* Ick bid voor u welvaren. *Prosp. binn.*

The. En ick ootmoedig dat den Hemel hem beware.

Cel. Ha Theodora! 't schijnt mijn herte my ontsinckt.

The. Vermits u lieve Sonne, Prospero, niet blinckt.

Cel. Hoe naer is my den dagh, den Hemel schijnt my duyfter.

The. Nae 't donckere getraen volgt wel Pheeblijcke luyfter.

Cel. Ha! oogen sluyt vry toe de litten uws gesicht,
Verdwenen is de glans uws suyverlijckste licht.

T W E E

T W E E D E B E D R Y F.

De Prins Aristippus, Valerio, Arcelo en Galo twee Soldaten, nyt.

Ari. Ick volg' in alles raed.

Val. I De Graef hem niet ontfiet,
 Waer over raedsaem is, u Hoogheyt flux gebiet
 Verkundicht werdt in 't Hof, op straffe aen het leven,
 Soo iemant aen de Graef huysvesting mochte geven.

Ari. En dat men duyd'lijck weet wat Celia bedrijft,
 Het noodigh is om weten of hy aen heur schrijft:
 Men steeds verspieders houd in 't Hof aen alle oorden,
 En dus men weten sal wien Celia staet te woorde:
 Arcelo, en ick acht, dat Galo, dese twee,

Daer seer bequaem toe sijn. *Arc.* Wy, Prince, sijn gerec.
Gal. Om in uw Hoogheys dienst ons trouwelijk te quijten.

Ari. 't Is wel bedocht, dies sult ghy naerstelijck bevljten
 Om weten of sy brieven van de Graef ontfangt.

Arc. Vermidts sijn Hoogheyt daer seer ernstigh na verlangt.

Val. Om hun geheyme doent behendigh te ontdecken.

Ari. En 't sal u beyde tot uws staets vermeerd'ring strecken,
 'k Wil danckbaer aen u sijn soo ghy my trouwe sijt.

Gal. En twijffelt niet mijn Heer. *Ari.* Wel nu verliest geen
 tijdt.

Val. Terstont u derwaerts spoeyt, houdt wachte dagh en
 nachte.

Ari. En offer iemandt van de Grave brieven brachte,
 Siet dat ghy die bekomt, en brengetse my terstont;
 En of ghy by geval Graef Prospero daer vondt,
 Vermoort hem, 't is mijn wil, ik sal u doent verschoonen.

Ar. Gal. In alles sullen wy ons trouwe plicht betoonen.

Ari. Daer op ik my verlaet. *Arc. Gal.* Met u verlof wy gaen.

Val. Sijn Hoogheyt laet de sorge op uw' beyden staen.

Ari. Valerio wat dunckt u, sal 't stuck nu wel wercken?

Val. Al wat de Grave doet dat salmen nu bemercken,
 En oorfaeck vinden om van hem te hebben wraeck.

Ari. Valerio dat is 't, waer graegh'lijck ick na haeck.

Val.

Val. Sacht Heer de Koning komt! ik gis, ik ducht, ik vreesē,
Sijn Majesteit van alles onderrecht moet wesen.

Ari. Valerio vertreckt, ick tred hem te gemoet. *Val. bin.*

De Koning, en Rufino, uyt.

Kon. Wat oproer stelt gy aen? Prins weet gy wat gy doet?
Vermetel, onbedocht, in alle uwe saecken?

Ari. Het waer my leet soud 't stuck uw Majesteit geraeken.

Kon. Ghy Prospero vervolght, en ghy staet na sijn doodt;
Wat redenen hebt ghy? *Ari.* De redenen sijn groot.

Kon. Om dat hy lieft een Vrouw, wilt gy hem dat beletten
Door wulpsē min, en stichten woed'ge dulle wetten?
Van hier, en flux van hier. *Ari.* Siet wat ghy my gebiet,
De wantrouw' my verkracht, ick ga, en moogh'lijck siet
Ghy nimmer weēr uw' Soon. *Ruf.* Sacht Prince! wilt
bedaren,

En kinder-plicht met Vaders liefde evenaren. *Ari. bin.*

Kon. Ha! reuckeloose jeught! hoe swiert u sot gefint?
Hoe schichtig, trots, en geyl, hoe koppig, dwaes, en blint,
Is alle uw' bestaen? hoe seer dat ick arbeyden
Om u door leer'ge-tucht op redens spoor te leyden:
Af-keerlick gy oyt waert, en acht mijn sineeking niet,
Doch Prins, helaes! gy soeckt uw' eygen ramps verdriet.

Pag. Mijn Heer, hier is Me-vrouw, versoekt met u te spreken.

Kon. Wien is 't? *Pag.* Wien is Me-Vrouw? geeft my doch eenig
teken.

Cel. De Grave Prosp'roos Vrouw'. *Pag.* Mijn Heer, u Ma-
jesteit

Die ken heur, z'is de Vrouw' van Prospero sy seydt.

Kon. De Gravens Vrouw' alleen? *Pag.* Sy brengt, Heer, nie-
mant mede.

Ruf. Getrouwe liefd' sy toont. *Kon.* Daer over dwingen
reden

Ick heur gehoor verleen, dies laet heur komen in.

Ruf. Heer, my verlangt te sien de trouwe Hertogin.

Cel. Grootmogende Monarch, en soo gestreng' als goedig,
Verschoont dees onderdane, dat in heur dus moedig

Een

Een Vrouwen herte heerscht, sy u verhoor versocht,
 Vermits de liefd', en nood', dees stoutheyt in heur
 wrocht,

Doch niet soo stout als booghsaem in ootmoedigheden
 Aen uwe Majestejt. Dees tranen, wiens gebeden
 (Doch spraeck'loos) beelden uyt de quelle die ick ly,
 En bigg'len deerlijck uyt, ja klagen, Heer, voor my.
 'k Ben Dochter van den Hertogh Leonard gesproten,
 Wiens stoute manhaft nimmer moet en heeft gebroken,
 Om stellen in gevaer sijn leven, goed, en bloedt,
 In dienst uw's Majestejt, gelijk de trouheyt doet.
 Sijn Lancy, Helm, en Swaert, die jeugdhens krachten
 swaeyden,

De kreup'le ouderdom door lafheyt nederleyden,
 En nu uyt sijne Cel, en beden nimmer scheyt,
 Geknielt den Hemel smeect om luk uw's Majestejt:
 En stat sijn grijsen tijdt, en 't hooge tal sijn's jaren,
 Met smakelijcke hoop hy noch mocht sien vergaren
 Sijn Dochter inde Echt, voor dat sijn graf-tijdt naeckt,
 Waer oyt een goede Vaders liefde steets na haect.

't Is soo, genaed'ge Prins, dat keur my niet verhaesten,
 Doch neyging tot de Echt heeft Celia ten laetsten
 Weer-liefde stellen doen op eene my gelijk:

't Is, Heer, Graef Prospero wien ick ten Huwelijck
 Mijn trouwe heb beloest. De Prince wil het steuren,
 En trachten dat ons Echte niet en sou gebeuren,
 Moedwillig met geweld. Ick eysch uw hulpe, Heer,
 Ghy die de Scepter swaeyt, Voor-vechter vande eer,
 Gerechtigheys-beschermer, Troost-heer der bedruck-
 ten,

Is't reden dat de Prins Graef Prospero ontruckten
 Sijn eygen echte Bruyt? en my ontdwingt mijn Lief?
 Ootmoedelijck ick bid, uw Majestejt belieft,
 Nae uwen wijsen raed, dat tranen u bewegen,
 Die dees benaude borst, gelijk een vloede-regen,
 U knieligh off'ren op, hebt deernis met een Vrouw.

Kon. Onprinslijck waer't soo ick geen mely hebben sou.

De

De Prince is mijn waerd', doch hooger ick noch achte
 Gerechtigheys ontfich: helacy! noyt ick dachte
 De eygen-sinnigheyt verleyden soud mijn Soon.
 By dese hant ick sweer, by 't luck mijns Rijck en Kroon,
 Dat ick u, en uw Graef, in alles sal beschermen.
 Staect u bedroeft geweest, stilt u benautheys kernen,
 Bedaert u, sijt gerust, en u te vreden stelt,
 Het deert my dat ick sie uyt d'oogens-vlieten-weld
 Uw bracke tranens-tocht langs dese marm're schoon-
 heyt,
 Waer in het schoonste schoon uytmuntende ten roon
 leyt.

Ick neem u beyden onder b'hoeding mijner vleug'len,
 Mijn Opperheersching sal de Princens moerwil teug'len,
 'k Beloof't u, staect't geweest, ghy sult het daed'lijk
 sien.

Cel. Ick twijffel niet, mijn Heer, uw wille moet geschiên.
 Veel duyfent eeuwen leeft, en wilt uw Rijck vermee-
 ren. *Celia binn.*

Kon. Ons ampt betaemt't gewelts in-dring te weder-keren.
 Is sy niet schoonheys beeld?

Ruf. 't Is boven het gemeen.

Kon. Dat vraeg ick niet, maer of ghy schoonder saegt?

Ruf. Heer, neen.

Kon. Soo tintlend oogen die in't helder git-bruyn branden,
 Een wijnbraeuw' net besneên, 's oogs litten lieve randen,
 Kortharig, suyver, schoon: als sy die heem'len luyckt,
 't Schijnt Tytons held're glansch dan onder d'aerde
 duyckt.

Rufino wat een hayr, sijn't hayren? was't geen goude
 Geveseling die Godens handen t'samen houden?

Op dat's voorhoofdens-pruyck verweend'lijk sy ver-
 ciert.

Ha! voorhooft, op wiens top de Liefd haer baken viert!

Rufino wat een mont! Rufino welcke lippen!

Ha lippen! die met recht men noemen mach de klippen
 Van een betovert hert! om datmen daer nae haect,

En

En laes ! schipbreking lijd, mits 't luck die niet geraeckr.
Ruf. 't Gesicht, soo 't schijnt, heeft gantsch u Majestejt ver-
 wonnen.

Kon. Vermidts mijn oogen noyt dierg'lijcke schoonheyt
 vonnen.

Ruf. Soo schielijcken verliest? *Kon.* Rufino, 't is gewis,
 Dat dit verkleumde hert tot heur ontstecken is
 Door vinn'ge liefdens vyer : dies ick mijn Soon ver-
 schoone ,

Mijn passy is soo groot dat ick mijn Rijck en Kroone
 Vrywilligh Celia geef, als ick heur schoon geniet.
 Merckt hoe almachtigh dat de liefde ons gebiet :
 Hoe-wel ick wel bedenck dees stramme after-jaren ,
 Verfoeyen geyle min, doch noyt mijn sinnen waren
 Betovert g'lijck die sijn. Rufino, 't is nu tijdt
 Dat ghy door u beleyt my hier in dienstigh sijt ,
 En heymelicke handelt, toonende uw trouwe.

Ruf. Nootsaeck'lijck moerten dan de Graef van hier oock
 houwen.

Kon. En noopende de Graef, en Prince, stil ick wel ,
 Vermids sy my ontsien. Rufino, op u stel
 Ick vastelijck mijn hoop, daer over wilt beginnen ,
 En laet ons beyden gaen te saem heur Vader vinnen.

Ruf. 't Moet onder decksel sijn 't geen sy u heeft geklaeght.

Kon. Daer sie ick dan die schoon, ach ! hoe mijn herte jaeght
 Nae Celiaes gesicht ! Rufijn ick werd gedwongen.

Ruf. 't Schijnt liefd' vermach soo veel in ouden, als in jon-
 gen. binnen.

De Grave Prospero, in Boermans kleeding, uyt.

Hoe schielijck is u rad
 Fortuyn ! het geen ick had'
 Is vaerdig my ontvlogen ,
 Ghy b'loofde hoop veel meer ,
 Maer 't luckighst' neemt ghy weer ,
 'r Is alles my ontogen.

Laes ! 't mijne herrrens leet

B

In

In boerig-huyfmans kleet
 Doet ghy een Grave wand'len,
 Ghy kribbe seght my doch,
 Wat is uw meening noch?
 Hoe wilt ghy met my hand'len?
 In eenigheyd alleen
 Laet ghy uw slave treên
 In dees vergeten Bemden,
 Ach! buldert doch eens uyt,
 Laet weten my 't beduyt,
 't Geen d'Hemel my toe-stemden.
 Of wilt ghy dat ick staegh
 In hoop en vreesse draegh
 De liefde mijns gedachten?
 De Sonne schijnt my naer,
 Den dagh en blinckt niet klaer,
 't Sijn niet als duyft're nachten.
 Nochtans en wensch ick niet
 Mijn dood, op dat hy fiet,
 Die, dien ons liefd'benijden,
 Dat ick, gelijk een Man,
 Veel rampen dragen kan,
 En meerder onluck lijden.
 Helacy! als ick sie
 Dat ick het Hof af vlie
 Waer mijne son moet schijnen,
 Verlies ick moed, en kracht,
 Ia 't bittere gedacht
 Doet Prospero verdwijnen.
 Doch hier verskert ben
 De Grave niemand ken
 Door 't weseleck verkleenen,
 Barst uyt mijn droef gesicht,
 Op dat uw hert verlicht
 Door tranen uwes weenen.
 Hier onder dese schaeuw'
 Ick moedeloos, en flaeuw

Mijn

Mijn matte leên wil rusten,
 Het lichaem, en mijn hert
 Ge-evenaert in smert,
 Na soete slape lusten.

Laura, de molenaers dochter, loopende after Molimpo, hem werpende met meel, uyt.

Lau. Wel loopt ghy van my voor?

Mol. Van sulcken mool'narinneken?

Van u niet, maer van 't meel, nu Laura lieve minneken,
 Doet alles wat ghy wilt, voor al het meel een kus.

Lau. Een kus? *Mol.* Maer eene kus.

Lau. Molimpo, wech, tus, tus,
 Het schijnt ghy 't niet en meent.

Mol. Hoe Laura! dat waer wonder.

Lau. Ghy kusten flufkens niet. *Mol.* Wanneer?

Lau. Als ick was sonder
 Verweering in de hand. *Mol.* Mits ghy daer tegen waert.

Lau. Fy lompert, fy Molimp, ghy sijt geen kusse waerd',
 Hoe! weet gy niet dat wy beveynsd'lick stedigh strijven.

Mol. Soo sult ghy, Laura, nu oock ongekust niet blijven.

Lau. Molimpo, sachr, daer is te veel dactx nu op 't huys,
 Wien sie ick daer? *Mol.* Een boer.

Lau. Nu, nu, maect geen gedruys.
 Molimpo wie mach 't sijn? *Mol.* Een kinckel.

Lau. Siet hem dromen,
 Laet ons den quidam t'saem een weynigh nader komen.

Mol. Hon vriend, hier dus alleen?

Lau. Wat denckt ghy als ghy slaept?
 Siet hoe hy wringelt; siet hoe dat de grovert gaept.

Mol. Wrijft nu de oogen op.

Lau. Vrient, wilt u niet versteuren.
Pro. Wat grooter eere kan een armen boer gebeuren

Als dat soo lieven hant sijn droomen heeft ontwaect?

Lau. Wrijft d'oogen schoon eer dat ghy weêr in slaep geraeckt.

Pro. Neen Moolnarin, u oogen my wel wacker houwen.

Lau. Mijn oogen?

Pro. Ia, alleen om 't lieve licht t'aenschouwen.

Mol. Lief Laura, ick moet gaen, de moolen na mijn wacht.

Lau. Wien forge draegt die heeft het noodigst' in gedacht.

Mol. Vriendinneken, vaert wel.

Lau. Molimpo mach wel varen.

Seght aen mijn Vader niet dat wy in d'Elmen waren.

Molimpo binnen.

Pro. 'k Acht, Laura, dat de Molenaer u Vader is.

Lau. Dat hebt ghy wel geraen. *Pro.* Soo dat ick niet en mis.

Lau. Ick ben sijn dochter, en ick diene om geen loone.

Pro. Soo lieve Maeghdeken, soo aerdigh, fris, en schoone,
Verdient veel meerder luck, doch yder na sijn staet.

Lau. Dies ick my met de mijn seer wel genoeg en laet.

Pro. En ick genoegden my alleen uw' gunst te winnen.

Lau. Hoe! soudt gy sulcken boeren meysken wel beminnen?

Pro. Soo lieven dier als ghy? die al steelt wien heur sien.

Lau. Hoe! menschen steelen? dat kan immer niet geschiên.

Pro. Ick meen de herten, Lief, die steelt ghy al gewisse.

Lau. Ghy schijnt een Hoveling.

Pro. Neen, daer in raet ghy misse.

Ten naesten aen mijn kleeding' sien kunt wien ick ben.

Lau. Neen, aen de kleeding' qualijck men de menschen ken.

Pro. Uw' Vader is hy oudt? *Lau.* Helas! hy telt veel jaren.

Pro. Waer is hy nu? *Lau.* Hy is met meel naer 't Hof ge-
varen,

Na d'Hertogh Leonaed', en Celia Hertogin,
Wiens Molen dat het is, doch hy heeft groot gewin,
Mijn Vader is getrouw', heeft steeds veel graen te malen,
Is nu gegaen om noch een Mool'naers knecht te halen,
Midts dat het werck is drock, en 't valt ons overswaer.

Pro. Ick wensche, Laura, dat ick in sijn dienste waer.

Lau. In sijnen dienst?

Pro. Waerom! men kan niet meer als wercken.

Lau. Ghy noemt my by mijn naem.

Pro. Die heb ick door opmercken

Van uw Molimp' geleert, *Lau.* Seght my doch wat is dijn
Naem,

Naem, soo ik 't weten mach? *Pro.* Mijn name is Martijn.

Lau. Martijn! en van geboort? *Pro.* Dicht by. *Lau.* Van waer?

Pro. Niet vere,

Een Dorp seer wel bekend. *Lau.* En genaemt? *Pro.* Belvedere.

Laur. Martijn van Belvedeer, die naem my wel behaegt.

Pro. Ach! Laura, 't schijnt gy sijt soo lieven soeten Maegt,

De eerbaerheyt die siet men in uw heuslijck wesen:

Wat soud' gy seggen dat uyt dese moeting refen

Twee Lievers, midts myn herte leyd alreed' geboeyt.

Lau. 't Is quackeloofse liefde die soo haestig groeyt.

Pro. Beginning moet'er sijn. *Lau.* Martijn gy sijt wel toertig.

Pro. Seer vrolijck is mijn aert. *Lau.* En daer beneven boertig.

Pro. Niet boertig, Laura, g'looft gy daer in sijt versint.

Ick bid u dat gy hier voor my een dienste vint,

De tijdt u leeren sal de rondsheyt mijns gemoede.

Lau. Martijn, ik bid u neemt mijn seggen doch in 't goede,

Maer wilt gy dienen hier? *Pro.* Seer garen. *Lau.* Wel ick weet

Een plaers' waer dat gy u sult vinden wel besteet,

Pro. Ick bid u, Laura, laet ons daer van spreken nader,

Is 't by de Molenaer? *Lau.* De Molenaer mijn Vader.

Pro. Uw Vader, Laura, wil ick wel ten dienste staen.

Lau. Verwacht my in de Elm, 'k sal na de Molen gaen,

En vaerdig komen weer, om breeder voort te spreken.

Pro. Een kus voor u vertrek, of Martijns hert moet breken.

Lau. Helacy! om een kus, veel eer u duysent geef.

Pro. 't Schijnt, Laura, dat ick op die kus alleenlijck leef.

Lau. Iae watten soeten man. Nu ga ik na de Molen. *Lau. bin.*

Pro. Ick in den Elm u wacht. Wat isser al verholen!

Een heymelijck geval! dit is de middel recht

Om Celia te sien, g'lijck of ick waer de knecht

Heurs Vaders, of als een des Molenaers gesellen,

Soo sal ick my in 't minst' in geen gevare stellen.

Met Laura moet ick veynsen dat ick heur bemin,

Op dat ick soo door heur beleyt een Meester vin.

Ha liefde! hoe doet gy de trotste herten buygen?

Gelijck dit Boere-kleet waerachtig kan getuygen.
 En nu in Moolnaers dienst vry-willigh my begeef,
 Om Celia te sien, door wiens gesicht ick leef. *Pro.bin.*

D E R D E B E D R Y F.

Molimpo moolenaers knecht, Millido zijn bekende vriend, uyt.

Mol. D E eenigheyt ick soeck in dees bebloemde velden,
 'tSchijnt dat den Hemel my dit ongeluk toe stel-
 Singt uyt bedroefde stem het geen u hert gevoelt: (den.
 U mist het lieve wit, daer gy na hebt gedoelt.

Een Laura alleen,
 Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
 VVaerom seyt sy neen?
 Liefde is soo machtig, trot sich van vermogen,
 Al-verwinner, krachtig, steelt by 't hert door d' oogen.
 En laet my verschoven
 In een benauwt geween,
 Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
 Waerom seyt sy neen?

Een Nimphe alleen,
 Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
 VVaerom seyt sy neen?
 Hebt gy hier in vreugde, dat gy 't hert doet blaken?
 Soo en wil mijn jeugde, na geen weerlied' haken,
 VWant na uw vermaken
 Dwingt my liefdens reën,
 Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
 VVaerom seyt sy neen?

Een peerle alleen
 Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
 Waerom seyt sy neen?
 Kunnen uyt uw lippen, so verweent van kleuren
 Niet een woortjen slippen, sal 't dan niet gebeuren?
 Mits gy keur der keuren

Hebt

Hebt meer als in 't gemeen,
Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
Waerom seyt sy neen?

Moorsterffe der reën,
Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
Waerom seyt sy neen?
Kan in uwe schoonheit, soo veel wreedheit rusten,
Dat in uwe troon leyt, geen verkrijgh mijns lusten?
Ach! of ick u kusten,
't Stilden mijn naer gesteen,
Liefick, bemin ick, en klaeg' ick, en vraeg' ick,
Waerom seyt sy neen?

Gemeenlick seyt men dat het nieuws bekoort de oogen,
Aen Laura sie ick dat men sulcx wel seggen moogen;
Want sedert dat Martijn op onse molen quam,
Soo schijnt het dat sy hem voor my te keure nam.
Vrind Millido gy hier? geluck in d' Echte state.
Millid. Ick danck u. *Mol.* En de Bruyt? *Mil.* Vermaecklick
bovenmate.
Molim. Nu zijt gy in de echt. *Mil.* Daer wensch ick u ook in.
Molim. Vrient, Millido, ick set het huwen uyt mijn sin.
Millido Hoe! dat waer Laura leet. *Mo.* Waerom! sou
sy 't beklagen?
Millid. Mits sy u lieft. *Mo.* Ach! neen. *Millid.* Hoe dat?
Mo. S' heeft in my geen behagen.
Millid. De ommegang verveelt, wat 's dat heur liefd' belet?
Mo. Sy heeft nu op een ander al heur liefd' geset.
Millid. Op wien doch? *Mo.* Op Martijn, die laetst is aen-
genomen.
Millid. In Leridanos dienst? van waer is hy gekomen?
Mo. Van Belvedeer, en 't schijnt hy meerder in hem heeft
Als in 't gemeen, hy is seer aerdig, en beleeft,
Wel-sprekend', vol vernuft, de molenaers gesellen
En kunnen geene oef'ning hem te voren stellen
Waer in hy niet uytmunt, spreeckt veelderleye rael,
Hy weet soo veel, mijn vrient, dat ick 'er in verdwael,

Soo dat ick Laura noch ten deele moet verschoonen
 Dat sy hem heeft besint en liefde wil betoonen;
 Doch hoe het my verdriet, gy Millido verstaet.
Mill. K heb deernis uw's onluck. *Mo.* Vermits sy my verlaet,
 Die heur in 't diepst' mijns hert soo langen tijdt besinde.
Millid. Ick weet Molimp' sy u genegentlick beminde.

*Leridano, meester-molenaer, een oudt man: Grave Prospero;
 molenaers knecht, en genaemt Martijn, uyt.*

Mo. Hier Leridano komt. *Lerid.* Sijt wel gemoet gy knapen,
 Waer heen? *Mill.* Nae 't veldt. *Lerid.* Alleen om Meyse
 lucht te rapen,

Sien hoe de swang're aerd' heur lieve vruchten teelt,
 En hoe het tierelierend' pluym-gedierre queelt,
 De luchtens lief gesmeeck, de soete windens vlayen.

Mo. 't Is nu de rechte tijdt om d'herten te vermayen.
Millid. Is dit de nieuwe knaep daer gy terstont van spraekt?

Mo. Dit is Martijn. *Ler.* De tijdt doet dat een yder haect
 Na d'heugelijcke groent. *Pro.* De lentens lieve jeugde,
 Waer in dat yder mensche danckbaerlick verheugde,
 Be-oogen 't hoe natuer heur heyl'ge kracht betoont;
 En hoe de soete lent heur pruycke cierlick kroont,
 Met heur verweent gebloemt, in k'leurkens gants beson-
 Dat wy met reden dat wel achten mogen wonder, (der,
 Ten waer de Al-beschicker in natuere geeft
 Een goddelijcke kracht, die dit vermogen heeft,
 Soo dat wy 't in natuer geen wonder kunnen achten,
 Want veel meer sy vermag door d'ingestorte krachten
 Der milden Hemels die door sijne gunst het doet,
 En geeft het voedster-sog, waer op nature voed.
 Is 't meester wel geseyt? *Lerid.* Martijn die kan 't wel
 seggen.

Mo. Noch moet'er in Martijn veel meer verburgen leggen.

Laura, uyt.

Dus Vader quam de knecht van d'Hertog Leonaed,
 En seyden my dat gy doch heden niet en laet

Te

Te fenden 't laetste meel. *Lerid.* Molimpo gaet het ha-
len : *Mol. bin.*

En morgen moet men dan het ander kooren malen ,
Met al de nieuwe tarw'. Gaet Millido met my ,
Ick moet u seggen iets. Martijn. *Pro.* Mijn Meester.

Ler. Gy

Sult brengen 't meel ten Hoof. *Pro.* Aen wien ? *Ler.* Aen
d' Hertoginne.

Pro. Me-Vrouwe Celia ? ick, meester , flucx beginne ,
Mil. Ler. bin.

En laed de sacken al. *Laur.* Sacht, sacht, Martijn, hoe dus?

Pro. Uw Vader 't my gebied. *Laur.* En sonder eene kus
Van dese lieve mond voor u vertreck te steelen ?

Pro. Sacht Laura, niet soo na, gy sult u kleën bemeelen.

Laura. En sal ick achten meer de kleeding als mijn vreugd ?

Pro. 't Is wel geseyt mijn Lief. *Lau.* Ach! hoe soet is de jeugd.

Pro. Dat Celia dit sach, wat sou mijn Engel dencken !

Laur. 't Schijnt ick in u gesicht mijn Paradijs sie blencken.

Pro. Mits ick uyt u gelonck myn Hemel heb geruckt.

Laur. Martijn, gy hebt terstont mijn lippen soo gedrukt ,
Vermits gy toonden al u lieffelicke krachten,

Ick bid u kust noch eens, om 't eerste te versachten.

Martijn daer was bedrog. *Pro.* Hoe! deed' ick u dan
feer ?

Lau. Neen. *Pro.* Waer was dan 't bedrog ? *Lau.* Ick kusten
u niet weer ,

En hebt gy 't niet gevoelt, mijn hert , mijn ziel, mijn le-
Ik wil u in de plaets van die een duysent geven. (ven ?

Pro. Met dees verweende mont ? Korael robynig roodt.

Lau. Soo dit het sterven is, soo haeck ick na de doodt.

Martijn gy moord mijn hert. *Prosp.* En Laura gy hef
mijne.

Lau. Hoe soet is lieve liefd' ! *Pro.* En watte soete pijn ?

Lau. En watten lodd'ren schicht ? *Pr.* En watten Nectars soet ?

Lau. En watten lieve wicht ? *Pro.* Omroeren onses bloedt.

Lau. Ja terger onses lust. *Pro.* En donderaer ons sinnen.

Lau. Die nimmer in ons rust als wy eens hert'lijck minnen.

Pro. Vaert wel mijn schoon. *Laur.* Vaert wel,
 Op dese vingh'ren ick al de minuten tel, *Pro. binnen.*
 Tot uwe wederkomst'. Martijn, ha! dat gy wiste
 Wat Hemelslijcke vreugd' uw Laura, lacy! miste,
 Als gy heur u gesicht een oogen-blick onthoud,
 Ick weet gy stedig heur uw bysijn geven soud.
 Van dese bloemkens wil ick nu een kransken binden,
 En met mijn hayre-snoer de steeltjens t'samen winden,
 Om kransen t' lieve hoofd mijns waerdige Martijn,
 Ach! liefde, mocht ick weer sijne omhelsing zijn.
 Ha cieraelijke krans! hoe sal uw glory swellen,
 Als ick u op het hoofd mijns lieve Lief sal stellen?
 De Prince mijnes ziel,
 Voor wien ick boogsaem kniel,
 Als t' Autaer mijnes vreugde,
 Ha! af-godt mijnes hert,
 Waer in gants sijn verwert
 De schakels mijnes jeugde.

De Prins Aristippus, en Valerio, uyt.

Arist. Men vint de Grave niet; in all's is hy voorsichtig,
 Het blijktt aen sijn beleyt. *Val.* De saeck, Heer, is oock
 wichtig,

Daerom acht ick seer goet t' geen nu beslotén is,
 G'lijck of de Grave waer gevangen, en gewis
 Sal Celia daer door soo moedeloos heur quellen,
 Dat moog'lijck sy heur onder uw gebiet sal stellen.

Arist. Ick heb mijn volck belast dat sy met groot gedruys
 Hem leyden recht verby de Hertoginnens huys,
 Heur gevend' te verstaen dat Prospero is gevangen;
 Hoewel hy niet sal zijn: Doch hier sal t' meest aenhan-
 Dat d'Hertogin geloofst dat Prospero is vast. (gen,

Val. En soo uw Hoogheyt dan heur errenst'lick aentast,
 Sy siende dat sy moet de Grave doch verliezen,
 Sal moog'lijck in sijn plaets' u Hoogheit dan verkiesen.
 De vrouwen wifs'len haest, t' kan in heur oock geschiên.

Aristip. Valerio, ick sal de uyt-komst' wel haest sien.

Val.

Val. Soo 't wijs'lick werd beleyt, en sy maer kan gelooven
De Graef gevangen is. *Ari.* Soo sta ick wel te boven:
De Hertogin is kloeck, en sy verstaet heur stuck.

Vale. Dit is de meeste vrees van al uw ongeluck.

't Is vol gevaers met wijsen mommelick te wand'len.

Aristip. Daerom soo moet men seer voorsichtig met heur
hand'len.

Val. De oorspronck des gelucks in 't goet beleyt bestaet.

Ari. Valerio, daerom soo volg ick goeden raet.

Val. De meeste dwael gevalt door eygen-sinnigheden.

Ar. Vermits die valschlijk rolt ver uyt het spoor der reden.

Val. De Hertoginne sal vervaerlijck sijn verschrickt.

Soo sy verbaesd'lick mocht heur liefd' tot hem vergeten.

Ari. Te eerder ick geloove sou sy zijn bestrickt.

De Vrouwen vaecken doen meer als sy selven weten.

Va. Soo haestigheit heur dwingt die licht'lik reën vermoort.

Ari. En dat sy niet gedenckt heur trouws gegeven woort.

Val. De Vrouwe licht vergeet als passy heeft 't beheeren.

Ari. En vaecken doet de passy hunliëns liefd' vermeerren.

Val. Soo wien op Cleopatra of Lucretia siet.

Ari. De liefd' meer in de vrouw als in de man gebiet.

Va. Mijn Prince, daer in sal uw Hoogheyt my verschoonen.

Ar. Uw oordeel daer in mist, 'k soud kunnen wel betoonen.

Va. Waer mede? *Ar.* Vermits de Vrouwe langsaemlijck
verkieft. (liest.

Va. Uw Hoogheyt waend de Man licht kieft, en licht ver-

Ar. Valerio, 't is soo. *Va.* Daer is veel op te seggen.

Ar. Met reden meen ick kan men mijn gesegh beleggen,

Doch laet ons staken 't geen de tijdt niet toe en laet.

'k Verwonder dat ick geen gerucht hoor in de straet;

Want ick belasten dat men niet en sou verwachten.

Va. My dunkt ik hoor gewach. *Ar.* Gelijk of sy hem brach-

Va. 't Is best wy gaen van hier, de Hertogin gewis (ten.

Gelooven sal dat heuren Graef gevangen is.

Ick sal vertoeven, Heer, om sien hoe 't sal geschieden.

Ari. Begeeft u oock terstont in drang van d'ander lieden.

Arist. binnen.

Celia

*Celia en Theodora aen d'eene zyde , de Soldaten komen
met een gevangen , uyt.*

1. Sold. Treckt aen, marcheert, voort, voort, en past wel
op sijn handen.

2. Sold. Daer is gants geen gevaer, hy is in sulcke banden,
En boeyens wel versien, dat hy ons niet ontslipt.

1. Sold. Hoe aerdig zijn de Gravens vleug'len nu geklipt.

Celia. Ha! Hemel wat verdriet. *Theod.* Me-vrou wat isser
gaende?

Celia. Ha! Theodoor, helaes! meer als ick immer waende;
De Graef gevangen is. *Theod.* De vrees 't u g'looven doet:
Daer sie ick een, Me-vrou, die ick het vragen moet;
Vrient wat gerucht was dat? *Val.* 't Was, Ioffrou, een
gevangen.

Celia. Valerio zijt gy't? *Val.* Ick ben 't. *Cel.* 'k Heb groot
verlangen

Om weten wien daer was gebrocht met sulck geraes.

Val. Me-vrou het is de Graef. *Cel.* Is 't Prospero, helaes!

Valerio. 't Is Prospero, de Prins sal sich hier in verheugen,
En wy zijn dienaers ons oock wel verblijden meugen,
Want nu sal sijn vernoegt, dat yder een behaegt,
Die liefd' die hy u toond, en gy de Prince draegt,
Sal rechtlijck sijn gestraft, en t geen hy heeft bedreven
Verradelijck, nu slipt de schakel sijnes leven,
De Prince my vertoest in 't eycken Bosch alleen,
Verlangende daer beyd, dus spoey ick vaerdig heen,
Want dese mare sal doch vluchtig derwaerts vlieden,
Kan ick u dienste doen? Me-vrouwe mag gebieden.

Cel. Gants niet. *Va.* Me-vrou ick gae. *Cel.* De oude spreuck
is waer,

Dat yder vaerdig is om brengen quade maer. *Val. bin.*

Ha! lieve Theodoor

Mijn herte nu verloor

Sijn moede. *Theod.* Hoe, Me-vrouwe,

In 't bitterste verdriet

Men meest de kloeckheyt fiet,

Als

Celia. Als wy de moede houwen,
Te pijnlick is de smert,
Ach! mocht dit laffe hert
Sich selven nu vermoorden.

Theod. Me-vrouwe, wel versint,
De insicht gantsch verblindt
Die na geen reden hoorden.

Celia. Geen reden kunnen my
Besadigen, ick ly
Te angstelijcke quellen.

Theod. De toe-val van de tijdt,
Slijft selds de selfde tijdt,
Wilt uw geruste stellen.

Celia. Geen middel als de doodt
Kan boeten dese noot,
Nu Prosp'ro is gekregen.

Theod. Noch is hy niet ontmant,
De vruchten van 't verstant
Sijn in 't gedult gelegen.
Ick gae, Mevrouw, om sien,
Wat datter sal geschien.

Theod. binnens.

*De Grave Prospero in Molenaers kleding, Arcelo en Galo
houden de Grave tegen.*

Ar.Ga. Hola waer heen? *Pro.* Ik moet de Hertoginne spreken.

Ar.Ga. Keert. *Pro.* Waerom? *Ar.Ga.* Keert, hoe! wilt gy
tegen ons in breken?

Celia. Wat raserny is hier? wien zijt gy? wat getier?

Arce. Twee Dienaers van de Prins. *Ce.* En waerom quaemt
gy hier?

Ga. Om wacht te houden dat hier niemand in sou komen,
Ten sy hy is bekend. *Pro.* Dit schijnen sorte droomen,
Is sy de Princens vrou, om hier te houden wacht?

Ce. Een slecht man vaeken oock wel redenen voor-bracht,
Uw Prins en Heere is tyrannigh in sijn wercken,
Vermetel, dat hy op mijn deure doet oogh-mercken,
Wien my te spreken heeft, de Prins hem sulcx ontgeeft,
Is 't

Is 't niet genoeg dat hy de Graef gevangen heeft?

Ar. Gal. Ha! of 't den Hemel gaf. *Cel.* Ach! waer 't valsch
't geen ick seyden:

'k Heb selfs de Graef gesien by hun gevangen leyden.

Arc. Is 't lang verleên, Mevrouw? *Cel.* Helacy! dus terstont.

Galo. Gelukkig is hy die Graef Prospero eerst vond.

Cel. Onluckig was de uur als sy de Grave namen. (men.

Ar. Gal. Soo mogen wy weer gaen daer wy van dane qua-

Ce. Gaet selten, flux van hier, van hier, en flux vertrekt,

Voor dat de tooren my tot haestigheydt verwreckt,

Van hier, gy selten, gaet. *Arc.* Me-vrouw, wilt ons ver-
schoonen.

Galo. Niet minder kosten wy als onse plicht betoonen

Aen sijne Hoogheyd. *Cel.* Flux, terstont uyt mijn gesicht.

Ga. Aen sijne Hoogheit. *Ce.* Ga gy droggen, doet uw plicht,

En segt uw Prins dat hy betoone sijn vermoogen,

Doch soo lang als het licht geduurt van Celias oogen,

Sal hy genieten niet 't geen hy tyrann'lijck socht,

In my hy vinden sal het geen hy nimmer docht.

Arc. en Gal. binnen.

Pro. Me-vrouwe, waerom seyde gy dat gy hem saegt leyden?

Was 't om dat dese selten eerder souden scheyden?

Kent gy de Grave wel? *Ce.* Ick niemand beter ken,

Daer in, helaes! in 't minst ick niet bedrogen ben.

Pro. Me-vrouw is gants verdoolt. *Cel.* Dees oogen 't, lacy!
fagen,

Die noch de tranens tekens met bedroeftheyt dragen.

Pro. Ey! laet dit lief gesicht niet laden tranens deel,

Dees schoone sterren sijn 't uytmuntig, en te eel,

Als dat het brack gebiggel daer uyt soude dringen. (gen.

Ce. Mijn droefheits krachte kan de tranens vloedendwin-

Pro. De kloeckheyd van 't vernuft blijkt meest in toe-vals

Al is de Graef gevangen hy en is niet doot, (noot,

De Graef manhaftig is, hy sal 't soo wel beleggen

Dat hy met reën verweert al wat de Prins kan seggen.

Cel. Laes! sijn gesontheyd is het meeste dat my vreeft.

'k Heb onlangs selven by sijn Majesteyt geweest,

Die

Die my beloften deed (na 't ophou mijnes kermen)
Dat hy de Graef en my ons rechte sou beschermen.

Pro. De Graef veel schuldig is voor dees bewesen trouw.

Ce. De Echtplicht dat vereyft, als tusschen man en vrouw.

Pro. Uw liefde gy betoont in ware trouwheyls teken,
Te meer gy uw vernedert dus met my te spreken,
Een slechte Moolnaers knaep, in dees bemeelde kleên.

Ce. Helaes! ick kan de tijdt niet waerdiger besteên,
Dan als ick spreken mag van Prospero de Grave,
't Schijnt ick dees laffe borst met Nectars soetheyt lave,
Als dees verwurgde aeffem sijne naem slechts uyt.

Pro. Ik bid, Mevrouw, doet dees Mool'naer klaer beduyt,
Zijt gy te saem beloofd? waer is dit uyt geresen?

Ce. In spijt van die 't benijt sal hy mijn Echte wesen.

Pro. Wien is 't die 't u mis-jont? *Cel.* De Prins. *Pro.* De
Prins! hoe dat?

Cel. Vermits de Prins my gaerne 't sijnen wille had.

Pro. Soo is 't de Princens doent dat Prosp'ro is gevangen.

Ce. Ia, na de Gravens doot de Prince heeft verlangen.

Pro. Wilt gy dat ick de Prins sijn levens draet verniel,
'k Heb een geweer 't welck ick van Prospero behiel.

Ce. Van Prospero? *Pro.* Van hem. *Ce.* Hoe hebt gy dat
bekomen?

Pro. De Grave was verspiet het welck hem dede schromen
Teg'naken 't Hof, dies hy op onse Molen quam,
En gragelijck ick hem in mijn verselling nam, (mert,
Doch juyft de Moolen was met kooren dicht beslom-
Soo dat ick met de Grave hert'lick was bekommert,
Maer g'lijck een dienstbaer hert maectt van de noot een
wer,

Soo maectten ick hem plaets, sliep by my, op mijn bed.

Ce. By u? *Pro.* By my, Me-vrou. *Ce.* Geluckelick gebooren,
Mijn hert van vreugde klopt om 't geen gy my doet hoo-
Hoe aengenaem gy zijt, ick laes niet uyt en kan, (ren,
Mits gy gekoestert hebt soo lieven waerden Man.

Pro. En als hy van my ging (door vreesse van gevare)
Gaf hy my sijn rapier, en kleeding in beware,

En

En met voorsichtigheyt hiel hy hem stedig wis ,
Soo dat ick niet geloof de Graef gevangen is.

Ce. Uw neyging spreekt na gunst g'lijck my mijn liefd' doet
weenen.

Pro. Ick hoop den Heemel sal hem beter luck verleenen ,
Gelooft, Mevrouw, dat de Grave noch is vry.

Ce. Hoe dat ? *Pro.* 't Is soo. *Ce.* Waerom ? *Pro.* Gy zyt'er
selven by.

Ick ben de Grave, Lief, ha ! Celia, mijn waerde !

Ce. Ha ! Prospero, mijn hert, mijn glory deses aerde.

Ha ! Prospero, mijn Lief, in Molenaers habijt ?

Pro. Dit zijn noots-wercken van onluckelijcke tijdt.

Ce. Ha ! Grave, waerden Held ! liefd' kan ik niet bedwingen,
Ach ! laet my mijn herts hert op 't lieflijkst omringen.

Ha ! Prospero. *Pro.* Sacht, Lief, op dat ons niemandt
hoort ,

Bedwingt u passy, want het luyd-rustige woort
Melt vaken al 't geheym. Maer, Engel, wilt my seggen,
Wien is doch die de Prins gevangen heeft doen leggen ?

Ce. 'k Acht dat 'et is versiert, ja door sijn Majesteyt.

Pro. Die om u te bedroeven dit dus heeft beleyt.

Ce. Waer hebt gy doch geweest al dees bedroefde dagen ?

Pro. Gedoolt nu hier dan daer, helacy ! te beklagen

Hoe Prospero geswerft heeft land waert op en neêr ,
G'lijck een verdwaelden doffer , die, door lang ontbeer

Sijns waerde duyfken , soeckt na een vergeten lommer,

Om daer , met naer geluyt te korren uyt , sijn kommer.

Ten laetsten , soo geviel ick by een molenaar

In dienste my begaf, mits ick daer uyt gevaer

Mocht schuylen, en het luck my dienden soo behendig ,

Mits ick vervormden al mijn kleedingen uyt-wendig,

Dat ick als onbekent mijn dienste heb gedaen ,

En 't was u molen. *Cel.* Waer ? *Prosp.* 't Is by u Leri-
daen.

Ce. En kost mijn Lief hem tot dees slechten dienst begeven ?

Pro. Wat doen de menschen niet om hoeden 't soete leven,

De arbeyt viel my swaer die 'k in de molen von,

Maer

Maer wat het lichaem leed, de liefde weer verwon.
 De liefde selven maelt als molenaer in 't herte
 't Onzichtbaerlijcke grayn van een verwoede smerte.
 De steenen des gedachts, en oogens-water-vloet
 Die malen steeds het meel van een bedruckt gemoet;
 Hier af soo backt men 't broot waer by de droefheyt
 voeyden,

En geven steeds nieuw grayn, 't welck uyt de knaging
 groeyden.

Nu quam ick hier by toe-val die de tijdt my gaf,
 En overtijdig, mits mijn herte was soo laf
 In flaeuwte uyt-geteert, door 't derven uw's gesichte,
 Dat ick 't gevaer vergat om 't herte te verlichten.

Ce. Ha! Prospero, de tijdt die ick u heb gemist,
 Laes! heb ick in 't geweent noyt oogen-blick gestift,
 Dees kaken, ach! en zijn niet als besulde banen,
 Door 't stedige gerol mijns laeuwe bracke tranen,
 Die d'aenpars mijns gesichts uyt dese boesem drong,
 Uyt voorbeelt uws af-zijn, die yselijcke dwong
 My selven uyt my selfs, dus Celia uyt-teerden,
 En in een geest'loos rif, laes! Metamorphoseerden.
 Nu is vergeten al de quelle, en 't verdriet.

Pro. Hoe dat mijn Lief? *Cel.* Vermidts uw Celia nu fiet.
 Laet my nu met u gaen, flux sal ick my verkleeden.

Pro. 't En mach niet zijn mijn hert, laet ons niet van de
 reden

Door blinde passy vliên. *Cel.* Wel wat sal 't sijn in 't lef?
 Wat raet? *Pro.* Mijns oordeels acht ick 't veynsen aller-
 best,

G'lijck of gy mijn gevang'nis vast'lick kost gelooven,
 En daer meed' salmen al 't vermoeden gantsch verdoo-
 ven

Dat wy den ander sien. En ick sal in dit kleet
 Vaeck by u komen, want daer niemand van en weert.

Cel. Mijn Lief, 't is wel geseyt, dies ick in 't openbare
 Beween, g'lijck of mijn Graef in hechtenisse ware,
 En droeffelijcke klaeg. *Pro.* En oock sijn Majesteyt

C

Te

Te voete valt, en mijn gevangenis beschreyt. *Theod. uyt.*
Cel. Wat is 't dat u verbaest? *Pro.* My dunckt ick hoor ge-
 ruchte.

Theod. Mijn Heer, het schijnt my vreemt, ach Heer! het
 bitt're suchten

Mijns Vrouwens naer gequijn, kan ick uyt-spreken niet.

Mijn Heer in dese kleen? *Pro.* Gy Grave Prosp'ro fiet.

Theod. Ha wereld! wat verdriet! de Prince komt genaken,
 Sijn Pagies zijn beneen. *Cel.* Hoe sult gy wech geraken?

Ach! Lief. *Pro.* Sacht, sacht. *Cel.* Mijn hert. *Pro.* Dus
 niet verbaest en bent,

Niet kennen sal hy my, hebt gy my niet gekent.

De Prins Aristippus, en Valerio, uyt.

Ari. Geen aengenamer licht mijn oogen noyt en sagen.

Cel. Uw Hoogheyt moet dat licht dan in de uwen dragen.

Theod. Nu Molenaer vertreckt: gebreekt u anders iet?

Pro. Het geen daer ick om quam en heb ick immer niet.

Cel. Gaet Theodora, geeft hem 't geen hem mach gebre-
 ken.

Ari. Het schijnt dat uwe oogen uw misnoegt uyt-spreken,
 Wat isser Hertogin? is 't u gevangen Graef?

Cel. Noch blyf ick vry, al maect gy Prospero uw slaef.

Ari. Geen slaef alleene, maer de doot staet hem voor oogen.

Cel. Uw Hoogheyt overheerscht, 't is all' in uw vermogen.

Ari. 't Voornemen van de Graef de doot nu eynd'lijk breekt.

Cel. En uw baldadigheyt sal door my sijn gewreekt.

Ari. Gy kunt voorkomen al het geen nu is ophanden.

Cel. Gy nimmer breken sult mijn liefdens vaste banden.

Ari. Vergunt my slechts alleen ick dese hand geraeck.

Cel. Veel vaerdiger sy is om wreken mijne wraeck.

Ari. Kan het mee-doogen u tot geen weer-liefde dringen?

Cel. De recklijckheyt kan meer als tyrannye dwingen.

Ari. Soo gy de Graef verliest, waerom ontfegt gy my?

Cel. Vermidts gy oorfaeck zijt van 't gene dat ick ly.

Ari. Wijt Prospero de quel om 't geen hy heeft bedreven.

Cel. Daer heeft uw Hoogheyt hem veel reden toe ge-
 geven. *Ari.*

Ari. De Hertogin sijn doente niet verschoonen kan.

Cel. Seer wel. *Ari.* Hoe dat? *Cel.* Vermits hy is een Graef,
en Man,

Wiens genereuse bloet geen eer-vleck kan verdragen,

De Princen vaecken doen het geen sy na beklagen:

Had gy hem niet getergt, had gy hem niet getaft,

Soo had uw Hoogheyt noyt ontdeckt sijn stoute hart,

Wat Prosp'ro heeft gedaen in 't trecken sijns geweere,

Was niet om te misdoen, maer voorstant sijnes eere.

De minste Onderdaen die staet sijn eere voor.

Ari. En daerom is 't dat hy sijn Hertogin verloor.

Aenvaert nu weer een Prins, en staect mijn hertens
En, Celia, ick sal u Graef in vryheit stellen. (quellen,

Pro. En noch gebreekt'er iets te seggen aen Me-vrouw,

Want Leridano sey dat ick u seggen sou,

Hoe onse Molen langer niet sal kunnen malen,

So gy 't Verlaet niet stut met strenge Eycke palen,

Recht regens 't waters-val, en die soo wel borst-weert,

Dat d'eerste slag de molen niet rondomme keert,

Maer vast mag blijven staen, soo tegen d'eerst' als tweede

Aenstoot van 't waters-vloet. En oock is sijne beede,

Dat als men 't kooren send men wel de mate schrijft,

Op datter op de molen niet vergeten blijft.

En 't selfde sal hy doen, so wert'er niet vergeten,

Dus 't geen hier werdt gedaen kan Leridaen daer weten,

En hier wat daer om gaet. *Cel.* k Heb u seer wel verstaen,

By mijn Hof-meester sal 't volkomen zijn gedaen,

't Welck is mijn rechterhant: gy meugt u meester seggen,

Dat ick d'borst-weering wel soo vast sal doen beleggen,

Dat al de vloedens kracht, en 't mogende geweld

In 't minst de molen niet in dit gevaer en stelt.

En segt aen Leridaen, hy wel gerust mag slapen,

't Gewelt, noch wrevel-vloet en sal my niet betrapen,

Ick blijf sijn borge, en de rekeningen al

Van 't geen hierom sal gaen men hem oock schrijven sal.

Pro. Me-vrou, hier meed' ick ga. *Ari.* De boer g'lijckt wel
een Hoov'ling.

Cel. Men vint beleeftheyt vaecken wel in een verschoov-
ling. *Pro. binnen.*

Uw Hoogheyts my vergeef; 't schijnt ick mijn Vader
hoor. *Cel. binnen.*

Ari. Valerio, hoe haestig ick het licht verloor
Mijns herten glory, laes! *Val.* Mijn Heer, 't en is geen
Want Celia gelooft dat Prospero nu onder (wonder,
De wil uw's Hoogheyts staet, vermits sy vast gelooft
Dat heur geliefde Graef sijn vryheyts is ontroof.

Ari. Wat tijdt noch wercken sal, moet tijdt ons openbaren.

Val. De wont is noch te versch, laet tijdt ons 't al verklaren.

Ari. en Val. binnen.

De Koning, en Rufino uyt.

Kon. Rufino, 't schijnt natuur heeft in dit lieve beelt
Van Celia de proef van al heur gunst gedeelt,
Ach! had ick niet gesien die herte-steelers-oogen,
Want 't schijnt mijn hert en ziel sijn schielijk op-getogen
In een verwoest gewoel, laes! die den Hemel fiet,
Verandert in een Hel soo keur die niet geniet:
Hoe kort was my de tijdt die wy by Celia waren?

Rufin. Het schein u Majesteyt verwerden in de hairen,
Soo steeds was uw gesicht op Celia gedoelt.

Kon. 't Is on-afbeeldelijk het geen mijn hert gevoelt.

Rufin. Sy mocht uyt uw gesicht u liefde wel bemercken.

Kon. Wat kan de liefdens-schicht in onse herten wercken!

Ten waer heur Vader die gestadig by heur stont,
Ick had heur g'openbaert mijn doodelijke wond *Pa. uyt.*
Die dit arm' herte voelt. *Pa.* Mijn Heer, hier is een
vrouwe,

Sy schijnt wat groots te sijn, 't gesicht afbeeld heur rou-
Verfoeckt u Majesteyt heur geven wil gehoor. (we,

Kon. 'k Acht 't is de Hertogin, die my komt spreken voor
De Grave Prospero; wel laet heur komen binnen.

Rufino wat een glory sal mijn ziele vinnen
Als ick die schoon sal sien, ha! oogen u versaed
Door 't Engelijck gesicht heurs lief gential gelaet.

d'Her-

d'Hertoginne Celia, uyt.

Een vrou valt u te voet,
Laet u Prinslick gemoet
Door deese oogens regen
Uyt mijn benaude borst,
Gestrengen, hoogen Vorst,
U tot meely bewegen.

't Baldadige geweld
Rechtvaerdigheyt gantsch stelt
In tyrannyes handen.

Gy die de Scepter sweyt,
Laet redenens bescheyt
Doch heerschen in uw landen.

Wat zijn de Princen, Heer,
Die luste boven eer
Moedwilliglick aenvaerden?

't Sijn Princen in de schijn,
Maer, lacy! sulcken sijn
Recht Tyg'ren op der aerde.

Uw Soon heeft nu geboet
De hetten sijnes bloet
Nu hy mijn Grave boeyden,
Het misbruyck sijnes haet
Nu nae sijn leven staet,
Vermids sijn tooren groeyden.

Soo sijne Hoogheyt acht
Ick immer mijn gedacht
Tot Prosp'ro sal verlaten,
Hoe! soud ick scheyden van
Mijn echte trouwe man,
'k Most dan my selven haten.

Doch soo de Prince tracht
Door krachte sijnes macht
Sijn leven hem te nemen,
Mijn overbleven tijdt
Sal ick, de Prins ter spijt,

Bedroefdelijck beweenen.

En dese tyranny

Die 'k onrechtvaerdigh ly
Den hoogen Hemel klagen ,
Al sijn de Princen goôn
Der aerde, 't is verboôn
Hun onderdaen te plagen.

Ghy die de Scepter vuurt
En uw Gemeente stuurt
Soo wijs'lijck, en goedadigh ;
Laet uw vermeet'len Soon
Niet smetten uwe Kroon
Door moed wil dus baldadigh.

'k Bid uwe Majesteyt ,
Doch geve sulck bescheyt
Om Prosp'ro vry te stellen.
Vermogen niet gebeên ,
Beweeght u door 't geweên
Welck uyt dees oogen wellen.

Kon. Ha Celia ! al had ghy niet de ware reden

Aen uwe sijd, 't versoeck en krachte uws gebeden ,
(Vermits die komen uyt dees uw verweende mont)

Een will'ge yver in mijn hertens neyging vont ,
Om niet alleen 't versoeck, maer wat ghy sult gebieden,
Soo vaerdig als gy 't wenscht te laten flux geschieden.
Ghy Hertoginn' had lange door mijn woord 't verbont,
Dies sal ick stellen vry u Prospero terfont.

Een Tempel, soo ghy wilt, 'k om u wil laten bouwen ,
Om op het hoogh autaer uw lieve beeld t'aenschouwen ,
Om aengebeên te sijn gelijk ick u aenbid ,
En in het middel-punt uws Konings herte sit. (ne,

Cel. Veel waerder waer de Tempel voor uw waerde Troo-
En met laurieren dicht verciert uw hoofdens kroone ,
Als 't Heroyckste beelt uytbeeldende uw waerd' ,
Met ghy nu macht, en recht, eenschaligh evenaert ,
En ick als dienares u d'offer mirr' moght geven ,
Nu ghy de Grave geeft sijn vryheyt, en my 't leven.

Lang

Lang leef uw Majestejt.

Kon.

Rufijn.

Ruf.

Mijn Heere. *Kon.* Gaet,

En dat men oock de Graef terstont in vryhejt laet.

Ruf. Mijn Heer, het sal geschiên. Nu sal 't geveys ondecken.

Hoewel 't sijn Hooghejt tot meer tooren sal verwrec-
ken. *Rufino binnen.*

Cel. Gerechtighejt betoont in all's uw Majestejt.

Kon. Ick bid u, Celia, blijft, uw Grave hier verbeyt.

En laet my mid'lertijdt het lieve licht uws oogen
('t Verweende soet gegluer, soo machtigh in vermogen)

Genieten Hertogin, want mijn hert trockt ghy in
Bestrieking uwes schoon, in dese boesem vin

Ick een verkrachte ziel, mits 't wesen is verlooren

Door will'ge slaverny, geluckelick verkooren :

Mits 't keurelijcke oogh uw schoonste puyck verkieft ,

Waer door uw Koning, laes ! sijn eygendom verliest.

Doch, Celia, rechtvaerdigh ick mijn vryhejt derve ,

Soo ick maer tytel van uw slaef te sijn verwerve ,

Verwerve dan het hooght' een Koning erven magh ,

Geen waerder in dees eeuw men kroone voeren sagh

Als uw gentiele pruyck op 't schoonste schoon verheven,

Ick offer u mijn kroon, mijn scepter, en mijn leven :

Maeckt u daer Vrouwe van, mits ick verwonnen ben.

Cel. Mijn sprake is verstomt; want, lacy ! Heer, ick ken

Niet oord'len op wat grond u Majestejt sou spreken.

Kon. De woorden kunnen al mijn passy niet uytbreken.

Cel. Breekt passy, Heer, waer in g'u Heer uws selfs betoont.

Kon. Stilt ghy de passy, en daer door u selven kroont.

Cel. Soo cierden ik mijn pruyck met onrechtvaerdigheden.

Kon. Laet u voorneem niet gaen te boven uwe reden.

Cel. k Geloof uw Majestejt niet spreeckt gelijk hy denkt.

Kon. 't En waer de liefde heeft mijn wesen gantsch gekrenkt.

Cel. Is 't wesen gantsch gekrenkt? soo dwalen dan de sinnen.

Kon. Vermits de vinn'ge dwang van 't schichtelijk beminne.

Cel. De schichtighejt is quaet, bedaerthejt die vernielt.

Kon. Stilt ghy de schichtighejt van dien die voor u knielt.

C 4

Cel.

Cel. Stilt ghy de schichtigheyt door u bedacht beraden.

Kon. Stilt gy de schichtigheyt door schichtigheys versaden.

Cel. Versaden ick de schicht soo stichten ick mijn val.

Kon. Veel eerder uwe glory hooger rijfen sal.

Cel. Om dat ik schicht door schichte wichtelick sou stillen?

Kon. Om dat gy aen uw Koning gaest sijn graechtens wille.

Cel. De wil, mijn Heer, en kan in u niet sijn geloof.

Kon. Door 't niet verkrijgen ghy mijn hertens leven roof.

Cel. Wat roof ick, lacy! soo ick niet en heb verkooren?

Kon. Wat houd ick soo ick al mijn hebben heb verlooren?

Cel. Behoedt u voor 't verlies, soo houd gy 't geen gy had.

Kon. Ghy hebben sult het geen noyt onderdaen besat.

Cel. Verkregen door de schicht die d'eerbaren verachten.

Kon. Te afterdochtigh sijn de Hertogins gedachten.

Cel. Doch tot uw Majesteyts gebieden ben ick reed'.

Kon. Ha Celia! uw Koning maect ghy slaef daer meed'.

Cel. Stelt gy mijn Grave vry, geen dienst sal ick u weyg'ren.

Kon. Soo doet gy in het hooghste top mijn glory steyg'ren.

Cel. Nochtans de Prins uw Soon sal daer door sijn mis-
noegt.

Kon. Meer win ick soo ghy u na mijne wille voeght.

Cel. Ick twijffel niet dat uw beloft sal vruchtbaer wesen.

Kon. Vermits die uyt de born mijns herte is geresen.

Cel. Ick met verlangen hoop om Prosp'ro vry te sien.

Kon. 'k Verseker 't u, en 't sal oock dadelick geschiën.

En ghy verkrachte ziel sult smaekkelick genieten
De wenschelicke graeght die door u ad'ren vlieten.

Rufino, uyt.

Hier komt Rufijn, wat nieuws?

Ruf. Ha! Koning, 't mijner leet
Ick tijding brenge van de doente al te wreed',
Sou dit een Prince doen?

Kon. Wat tijding mag hy brengen?

Ruf. Sal uwe Majesteyt dit moeten dus gehengen?

Kon. Wat is 't?

Ruf. De Graef is doot: de Prins heeft het gedaen.

Cel. De Grave doot? helaes! barst uyt bedroeft getraen.
Staeckt

Staeckt asem uwe lucht. *Kon.* Rufijn, sy is in flaeute.

Ruf. Heur bloet verlooren heeft de matelijcke laeute.

Kon. 't Verweende Carmosy van heure kaecken scheynt.

De sonnens licht, helaes! in droeve tenting leyt.

Besturven is de kleur, heur polsen gantsch verdwijnen,

't Hertkoesterende licht taent nu sters flickkrings schij-

Ha-Prince! ha tyran! ha Neronisten aert! (nen,

Ha Prins! mijn Soon te sijn en acht ick u niet waerd'!

Domiciaen, en oock Celijn gaet gy te boven

In wreedheyt, laes! ick schrick om 't selfde te gelooven.

Fy Prince! hebt gy niet uw Vaders wil gehoort?

Niet tegenstaende hebt Graef Prospero vermoort,

Vermoort! helaes! vermoort! het schijnt my 't vreemste wonder.

Ruf. 'k Heb 't lichaem doot gesien.

Kon. Hoe? *Ruf.* Heere het lag onder

Een swart fluweelen kleet seer statelick bedeckt.

Kon. Rufijn, ick sweer het my tot wraeckgiers toorn verwreckt.

Cel. Ha! Hemel, is hy doot? is Prospero verscheyden?

Ach! Celia, waerom sal uwe liefd verbeyden,

Maer vliegen na het rif, waer mijn ziel in huysvest,

Op dat ick noch het koude riffe voor het lest

Met tranen overvloey. Wraeck, Hemel, wilt my geven

Van een tyrannig Prins, vermoorder mijnes leven.

Kon. Ha! Celia, Hertogin, helaes! ick ben heur quijt!

Geeyndicht is de spoel mijns droeve levens tijdt.

Vlieght Koning na u graf, uw luckster is verschoten,

Geen toeval heeft my soo ellendelick verdrotten

Als dese: ha! Rufijn, wat isser ramp, en quel?

Noyt was'er op de wer't droever en naerer hel.

Aristippus uyt.

Ruf. Mijn Heer, de Prins die komt.

Kon. Soo komt hy seer afgrijf'lijck.

Vermetelen, tyran, uw doenten sijn te yslijck,

Onmenschelijck: van hier, gaet flucks uyt mijn gesicht,

C 5

Vermits

Vermits ghy stout'lijk braeckt gehoorsaemheyt, en
plicht,

Die gy my schuldigh zijt, ick ban u uyt mijn landen,
Vertreckt voor dat ick dese Koninghlijcke handen
Door tooren aen u schen; ick acht u niet mijn Soon,
Maer vreemt, en soo ont-erve u oock van mijn Kroon;
Ick segg'u Prins vertreckt, of sult my oorfaeck geven
Dat ick de Gravens doot doe boeten met uw leven.

Koninck binnen.

Ari. Uw wille sal geschiên, en buyten 't Land ick dool.

Rufi. De Konings haestigheyt is g'lijck een vlamme ge kool,
Die door de tijdt verdooft. Daerom wilt niet ver-
trecken,

De liefd' uw's Vaders sal door insicht wel verwrecken,
U misdaet te verschoonen, volght, Heer, mijnen raet.

Ari. Wat ramp my d'Hemel, lacy! overvallen laet,
De Konings ongena, doch 't meest dat my sal quellen,
Is dat mijn ballingschap my uyt 't gesicht sal stellen
Van d'Hertogin: ha Celia! baert met mijn geweên,
Geluckigh is 't onluck als 't onluck komt alleen. *Bey. bin.*

VIERDE BEDRYF.

De Prins Aristippus, uyt.

IN nare eenigheyt met kribbige gedachten,
Vol yd'le klachten, bedruckt ick swerf,
Het Hof, en mijn Lief, helacy! derf;
Niet isser als wantrouwingh luckloos te verwachten.
Den Hemel ick vermoey, mijn selven ben ick moede,
Vermits ick voede, op flaeuwe hoop,
Het Hof, en mijn Lief, helacy! verloop;
De knaginge, oyme! verschrickt dit laffe bloede.
Sijn Majesteit my haer, en Celia is afkeerlijk,
Ach! al te deerlijk, mijn onluck sie,
Het Hof, en mijn Lief, onwilligh afvlie,
Ontprinst dees Prince is van Princens state heerlijk.
Door 't afzijn hoopten ick mijn knaging te versachten,
Maer

Maer lacy ! brachten , meer ongenucht
 Van het Hof, en mijn Lief, ben ick gevluht :
 Maer nimmer vluchten kan van 't Dool-hof mijns ge-
 dachten.

Waer of Valerio toeft ? te langh hy , laes ! verwacht :
 Ha Hemel ! gunt dat hy maer tijding met hem bracht
 Van die ondanckb're Vrouw', van Celia , ha ! wreede
 Verharde Hertogin ! mijn smeking , en gebede ,
 Mijn beed'ling , lacy ! kan 't vermurwen niet u hert ?
 Maer door mijn vlaying meer , en meerder steeds ver-
 hert.

Hier komt hy , ha ! Valeer , tē lange ghy verbeyden.

Valerio , uyt.

Mijn Heer , van 't Hof en kost ick vaerdiger niet schey-
 den ,

Geen tijding breng ick oock die u verblyden magh :
 Want noyt ick 's Koninghs Hof in mijne tijden sagh
 Soo cierelick gepronckt, en met volmaeckter vreughde.

Ari. De waerom ick wel weer, doch nimmer kan mijn
 jeughde

Bekomen droever Maer. *Val.* Vermits uw Sonne rijst ?

Ari. Ach ! neen , maer d' ondergang mijns Sonne dit aen-

Val. Me-vrouwe de Princes is om u hier gekomen. (wijst.

Ari. Helaes ! 't is my al tegen, Sonne, Maen, en stromen.

Val. Uw Vader dat verfocht , en Vranckrijck sond heur

Ari. Mijn herte trilt, helaes ! in een verwoest getier. (hier.

Val. Om dat ghy huwen sult ? *Ari.* Om dat ick moet uyt-
 reeren

Door knaging deses borst : want nu fal eclipseren

Mijn Sonne. *Val.* Waerom dat ? *Ari.* Mits ick heur niet
 wil sien.

Val. Uw Hoogheyt u versint , want dat kan niet geschiên.

Sijn Majesteyt gefonden heeft in alle hoecken ,

Alleenlijck om u Hoogheyt dadelijck te soecken ,

En flucks ten Hove komt. *Ari.* Dan my niet vinden fal ,

Gebannen is sijn Soon door luckeloos misval :

Sijn

Sijn tooren my verdreef door haestigheyt sijns sinnen ,
 Dus als hy om my wenscht dan sal hy my niet vinnen.
 'k Beklage de Princes ; want Celia die leeft
 In dit bedroefde hert, geen Af-godinne heeft
 Mijn ziel, helaes ! als heur de Koning heeft verkooren.
 Me-Vrouwe de Princes , sijn arbeyt was verlooren,
 Mijn kiesing elders neyght , dies nimmer ick in d'Echt
 Met heur versamen sal. Valerio , het recht
 Heb ick aen mijne sijd. Mijn Vrouw' moet ick verkiesen,
 Mijn vryheyt wil ick oock om niemants wil verliesen.
 Wat luyden komen daer ? Val. 't Zijn Molenaers soo
 't schijnt.

Ari. Van Celia ? *Val.* 't Kan zijn. *Ari.* Valerio , sy zijn 't.

Molimpo , de Grave *Prospero* , beyde in Molenaers
 kleedinge , uyt.

Mol. Martijn , ick bid u laten wy ten bosch-waerts gaen.

Pro. Waerom *Molimpo* ? *Mol.* Doch 't kan hier wel zijn
 gedaen ,

't Geen dit wantrouw'ge hert , helaes ! heeft voorgenomen.

Pro. Hoe ! waerom sou wantrouw' *Molimpo* overkomen ?

Mol. Hier mede ick verniel mijn overblijffels tijdt.

Pro. 'k Geloof niet dat ghy buyten uwe sinnen zijt.

Mol. My selven ben ick quijt. *Pro.* *Molimpo*, wilt bedaren.

Mol. Martijn, nu dat mijn sterren soo afgunstigh waren ,

Dat Laura, die ick lang mijn hert gegeven had ,

Heur liefd' my nu ontruckt, en seker weet hoe dat

Sy u genegen is, en uw nu heeft verkooren ,

Verschuldicht sy soo qualick g'lijck ick ga verlooren.

Pro. Wech met dees raserny , *Molimpo* zijt ghy dwaes ?

Wilt ghy om werelts ramp u quellen met geraes ?

Molimpo zijt geruft , zijn dit uw quels-verdrieten ?

'k Beleggh 't, sy my verlaet, en ghy heur sult genieten.

Mol. Genieten Laura ? *Pro.* Heur. *Mol.* Soo val ick u te voet.

Pro. Onnodigh, maer besadigh u verwoest gemoed ,

By dese hant ick sweer 't. *Mol.* Sou Laura u verlaten ?

Pro.

Pro. Verlaten niet alleen, maer Laura sal my haten.

Mol. U haten? *Pro.* Haten, en gelooft het voor gewis.

Mol. Martijn, het schijnt my dat het gants onmoog'lijck is.

Pro. Vermits ghy niet en weet op wat gront ick magh spreken.

Mol. Sou Laura heure liefde t' uwaerts kunnen breken?

Pro. Gantsch breken, en u lieven gh'lijck sy vooren deed':
Brengh' ghy maer Laura hier. *Mol.* Daer toe ick middel weet:

Martijn, ick ga om heur. *Pro.* Maer sonder te vermanen, Molimpo, van het geen wy spraken hier te samen, Veynst in de beste voegh', my 't al beleggen laet.

Mol. Ick ga Martijn, en volg' in alles uwen raet. *Mol. bin.*

Ari. Dit is de mool'naer die wy laetst by Celia vonden,
Of 't luck ons dienden dat wy nu vernemen konden
Watt' omme gaet in 't Hof. *Val.* Het schijnt, mijn Heer, hy is 't.

Ari. De Molenaer, helaes! in 't minste niet en gift
De Prins hem is soo na. *Pro.* Bedriegen niet de oogen
Soo is 't de Prins: hy is 't; ha! Hemel, uw vermogen
Genadelick betoont. *Ari.* Gegroet sijt Molenaer.

Pro. En desgelijcx u beyde t' samen, vrient van waer
Is uwe komst? waer heen? dus van de wegh verschey-
't Zy dat ghy na de Molen uwen gang wilt leyden. (den?)

Ari. Ons maelt genoegh in 't hooft. *Pro.* 't Schijnt dat ghy komt vermoet.

Ari. Die sonder rusten gaet, gewis vermoeyen moet.

Pro. Te voet te gaen ick acht ghy niet gewent moet wesen.

Ari. My dunckt dat ick u heb noch meer gesien voor desen.

Pro. Maer in een ander staer. *Ari.* Neen in de selfde kleen,
In 't Hof van d' Hertoginn'. *Pro.* Daer koom ick in 't gemeen,

Hoe na g'heur Dienaer zijt? *Ari.* Heur Dienaer en heur
Op heur gesicht ick dit verstickte herte lave, (Slave,
De Hertogin ick lief. *Pro.* Hoe! liefde ghy Me-vrouw?
Swijght vrient: want sulcken roem u wel berouwen sou,
Mits sy de liefd' verfoeyt die niet en is gantsch echt'lick.

Ari.

Ari. Gy achten my heur waerdigh, kenden gy my recht'lick.

Pro. Nu ick u wel be-oogh, my dunckt dat ick u ken :

Lieft ghy de Hertogin ? ick van gevoelen ben

Ghy reuckeloosigh doolt, hoe ! sou sy u begeeren ?

Veel eerder my in dees bemeelde Mool'naers kleeren :

Set dat vry uyt u sin. *Ari.* Wanneer saegt gy heur laeft ?

Pro. 'k Ben daer onlangs geweest, maer ga daer nu weer haest.

Ari. Soo fiet ghy 't lieve licht van die hoogwaerde Vrouwe.

Pro. Daer is geen licht, want 't is al droeffenis en rouwe,

Na 't overlijden van de Grave, soo ick hoor. (loor.

Ari. De Graef is 't niet, maer ick die 't leven gantsch ver-

Hebt ghy de Hertogin met iemant wel sien spreken ?

Pro. De Prins ick by heur vond, maer na my docht, aen 't teken,

De neyging toont of 't geen af-keerlijckheyt veracht,

Soo docht my dat de Prins in d'Hertogins gedacht

In 't minst niet was geplactst.

Ari. Wat was 't dat ghy meer hoorden ? (den,

Pro. Maer dat de Prins daer na de Grave deed vermoor-

Wiens doot de Hertogin steets weenende beklaeght,

Want sy de Grave noch al in heur herte draeght,

Vervloeckende de Prins, soo doen oock d'heuren t'famen.

Ari. Wat dede ghy ? *Pro.* Ik Heer ? ick seyde willig, Amen :

'k Verwonder dat de Prins hem niet en heeft geschaemt

Soo deerlijk hem te doon. *Ari.* 't Is waerdig te beweenen.

Vrient, Molenaer, soo ghy u hulp my woud' verleenen

Om Celia te sien. *Va.* Hoe ! wilt ghy met hem gaen ?

Ari. In vreemde kleeding, waerom soud' ick 't niet bestaen ?

Va. In Molenaers gewaed ? *Ari.* Geen beter kan ick vinnen.

Wat kan de liefd' niet doen in dien die recht beminnen ?

Ick ga met hem vry in, en klaegh aen heur mijn noot,

En sweer ik stervend' leef, en levende ben doot. (gen.

Va. De vinding' is niet quaet. *Ari.* 'k Sal 't hem te voren leg-

Mijn vrient, ick bid u, wilt vrymoedlick my seggen

Of my door uwe gunst een weldaet magh geschien ?

Pro.

Pro. Soo 't reed'lick is gy meugt my stoutelick gebiën.

Ari. Tot danckbaerheyt ick u dees Gouden Keren geef.

Pro. Is 't Goud mijn Heer? *Ari.* 't Is goud.

Pro. 't Schijnt Goud, na ick hem weegh.

Va. Veel meerder loon als dit sult gy van hem genieten.

Pro. Geloofst dat geene dienst my kunnen sal verdrieten.

Ari. Om Celia te sien most ghy my by heur leen. (kleën.

Pro. In dese kleeding? *Ari.* Neen, maer in de mool'naers

Pro. Soo zijt ghy onbekent. Mijn Heer, 't sal u geworden.

Va. Sult ghy stantvastig in u woorden wel volherden?

Pro. Dat gy my kost te recht, 'k weet gy niet twijflen soud.

Ari. Ick twijffel niet. *Pro.* Ach neen! op my u vry vertrouwt,

Al ben ick ongesien in kleeding, en in wesen,

Geloofst, mijn Heer, ick ben vuyt goede stam geresen.

't Is tijdt voor my om gaen, mijn mee-gesel vertoeft,

Wy gaen om Mool'naers kleën, en volgt gy, want ghy
b'hoeft

Daerom niet meed' te gaen, maer meugt al saftjens vol-
gen.

Prospero, binne.

Vale. Dus laet ons t'samengaen. *Ari.* Wat vreemder en
hobolgen

Geluckigen toe-val my onverfiens gemoet,

Dus wert liefd vaecken door d'onnoselen gevoed.

Ha! Celia, nu sal de Prince u ontsteelen (veelen

't Verweende schoon uw's schoon, hoewel u sal ver-

Het Molénaers gewaedt. 't Gesteel is vaken soet,

Mits het vernufts beleyt ons dat verkrijgen doet.

Ari. Val. bin.

Molimpo, en Laura, uyt.

Lau. Waer is Martijn gebleven? *Mol.* In d'elmen ik hem liet,

Waer ick hem klaeghden al mijn quelling en verdriet;

En hy my seyden 't geene ick op 't breerst' verhaelden.

Prospero uyt.

Daer komt Martijn. *Lau.* Hy is 't, Martijn het schijnt
ghy faelden

In 't redelijck verstant, na 't geen Molimp my seyt;

Wat

Wat is 't, Melancoly, die in uw herf'nen leyt, (heyt,
 Wat is 't dat u beweeght? *Pro.* 't Ondecken van de waer-
 Want fiende dat Molimpo leeft in droeve naerheyt,
 En ick de oorfaeck ben hy u weerliefde derft,
 Waerom Molimpos leven duysent dooden sterft,
 En ick u niet en lief, was 't raetsaem te verklaren.

Lau. Soo kent ghy dat u woorden beufelingen waren?

Pro. Niet anders als bedrogh, en een beveynsde schijn.

Lau. Hoe! kander in de mans soo snoode valsheyt zijn?

Pro. Nootfaeckelick bedrogh is licht'lick te verschoonen.

Lau. Waert gy genootdrukt my beveynsde liefd' te toonen.

Pro. Ick lief u, maer niet om in d' Echt te zijn versaemt.

Lau. Hoe quaemt dat ghy soo veer met my in woorden
 quaemt?

Pro. De woorden woorden zijn, wat anders zijn de werken.

Mol. Hier uyt soo meugt gy, Laura, sijne boerting merken.

Pro. 't Was boerting, Laura. *Lau.* Was 't? oneerlijck was
 't gedaen.

Pro. 't Sy eerlijck, of oneerlijck, 'k moet u, Laura, raen

Dat gy Molimpos liefd' met d'uwen wilt vergelden,

't Is nu twee jaeren hy sijn herte t'uwaerts stelden,

En noyt uw liefd' verkreegh: hy is uw liefde waard':

Wel doet gy soo gy met hem echtelick vergaert;

Want ick en lief u niet. *Lau.* Soo magh ick wel beklagen

De trouwe liefd' die ick u lange heb gedragen,

Ondanckbaren, te wreet ghy in u doenten bent. *Pro. bin.*

Mol. Nu hebt ghy, Laura, selfs gehoort 't geen hy bekent,

Laet 't u niet quellen, Lief, zijn boerting, en ontrouwe;

En maect u, Laura, nu Molimpos echte Vrouwe:

De wreedheyt en ontrouw daer hy u meed'gemoet,

Sal door mijn reyne liefde t'uwaerts zijn verfoet.

Lau. Hoe! waent gy ick soo haest mijn liefde kan vergeten?

Mol. Vermits gy uwen tijdt soo vrucht'loos hebt versleten.

Lau. Versleten? 't is wel waer, maer liefde blijft stantvast.

Mol. Hoe! kunt ghy lieven soo gy siet sijn haet in 't last?

Lau. Die haete vaecken doet de liefde meer ontsteken.

Mol. Hoe soud gy lieven soo gy sijne liefd' siet breken?

Lau.

Lau. Vermits men vaecken wil het geen men niet vermag.

Moli. Noyt sulcken paffi ick in geen ge vrouwe sag.

Lau. In vrouwen aldermeest, als sy eens grondig minnen.

Moli. Soo moet gantsch sijn verblint de loots-vrou heures
finnen.

Lau. Verblint in ander keur als liefd' eens keurlick kiest.

Moli. En blijft uw keur noch keur, soo gy u keur verliest?

Lau. 't Verliesen breeckt geen keur, want keur kiest voor
't verwerven. (ven?)

Mol. Als keur geen keur geniet, moet dan de keur niet ster-

La. Neen, want de keur is keur voor men 't verkoren heeft.

Mol. En soo 't verkrijgen van de keure hoop'loos leeft?

Lau. Dat 's ongeluck, maer lijckwel blijft de keur in wesen:

Want keur most anders uyt verkrijging sijn geresen,
't Verkrijgen van de keur geeft keure, hert en ziel,
Doch mist de keur heur keur, nochtans de keur behiel
Heur eerste wesen: 't welk sproot uyt een hertens tochte,
Die onderscheyt in 't krachtighst' onses zielen wrochte,
En sijnde eens geheyte, 't verwisslen wert belet.

Moli. Waerom?

Lau. Door krachte van de willens keur'ge wet,
Soo dat de keur keur blijft, al wert keur niet verkregen,
Dus kan 't verliesen van 't verkoren niet bewegen
Te rucken uyt mijn hert die keur daer heeft geprint.

Mol. Wat voordeel, Laura, soo Martijn u niet bemint?

Lau. Daerom sal moog'lijk keur in keure meer verkloeken,
Want soo gy d'aert van keur wilt kundig onderfoecken,
Soo sult gy vinden dat keur heur daer meest na stelt,
Om krijgen 't gene dat onmoog'lickheyt verselt:
Dit 's reyne liefdens doet'.

Mol. Ha! grill'ge rasernyen!

La. Dus moet men om de liefde veele quelling lyen.

Mol. Die wy ons selven doen.

Lau. Neen, 't geen de liefde doet.

Mol. 't Schijnt, Laura, dat gy dan Martijn noch lieven moet.

Lau. Ick lief hem om de keur die liefde op hem leyden.

Mol. En liefst hy niet weerom, soo hy u selven seyden?

D

LAN.

Lau. Soo blijf ick met myn keur, 't welck hy ken hind'ren

Mo. 'k Bedroef my dat men dese passy in u siet. (niet.

Kan mijn twee-jaer'ge liefd' die ick u heb gedragen ,

Het bidden, en 't gelmeeck, de bitterheyt mijns klagen,

De trouw' die ick betoon, de quelling die ick ly ,

U niet bewegen, gy de keure aen de zy

Door u medoogen stelt, en wisselt u verkiesen ?

Of wilt gy, Laura, dat ick lievende verliese

Het aengename leven mijnes jeugdens tijdt ?

En boogen mengt dat gy de oorfaeck daer van zijt ?

Hebt deernis , Laura , smoort de wreedheyt uw's ge-
dachten. (ten.

Lau. Ick kan niet minder als uw liefde t'my-waerts ach-

Mo. Lief, maekt u dan mijn Vrouw, en ik maek my u slaef :

Voogdesse mijnes herts, mijns middelen , mijns haef ,

Mijns selven al, en al, meer kunt gy niet begeeren ,

Molimpo sal uw , Lief, ontsichlijck stedig eeren ,

Als Keur-Vorstin' mijns ziel , die 't al gebieden heeft

Mijns wesen , eeuwig, en soo lang Molimpo leeft.

Ach ! Laura, voelt uw hert gantschelick geen medogen ?

Lau. Wy willen vaecken niet 't geen dat wy wel vermogen.

't Geen onverkrijgbaer is daer na streckt onse graegt,

Mo. Kunt gy niet lieven, Laura, die u liefde draegt.

En haten die u haet ? *Lau.* Molimpo, geen van beyden :

Soo most de niet geliefde van sijn liefde scheidt ,

Ter vaert als d'een bemerckt dat d'ander niet bemint ,

Nootsaeck'lick most dan liefde sijn weer-liefdens kindt,

't Welck strydt recht tegens reën , mits weerliefd' werd
gebooren

Eerst nyt de liefd' ; want na dat liefde heeft verkooren

En liefde smeect en vleyt om weer gelieft te zijn ,

Lijd liefde voor 't verkrijgen veel geknaeg en pijn ,

Doch mist in 't eynd weerliefd' , kan liefd' allengskens
breken ,

Maer niet dat liefde tracht door 't haten hem te wreken,

Al liefd' Martijn my niet daerom hy my niet haet.

Mo. 'k Sie, Laura, dat u reden boven passy gaet.

Doch

Doch als gy wel bedenckt dat hy u liefd betoonden
Beveynfdelijck, en hy u trouwe liefde loonden
Met tuyling en geboert, knackt dat u liefde niet?

Lau. Ach! ja, maer niet dat daerom liefde gants vervliet,
't Alwercken van de tijdt kan liefde wel verdryven,
Maer in de lievers hert moet noch een vonxken blyven,
't Welk vaeken licht ontfteeckt aen g'heugeniffens vyer,
En blaectert soo in 't hert, met sulcken vreemt getier,
Dat dickwils 't arme hert fijn onluck moet beklagen,
En oorfaekt dat men fchaers de twede liefd kan dragen:
Dus is 't uw ongeluck gy t'mywaerts liefde stelt.

Mo. Dees arme boefem, Laura, was twee laer verselt
Ontfteken, en gevlamt, hoe fou die nu verdoven?
Al waer 't fchoon dat Molimpo gantsch'lick waer ver-
fchoven,

Verfoeyt, veracht, en heel afkeerelick ontfeyt,
Daerom de liefde t'uwaerts nimmer van my fcheyt,
Maer in mijn paffy fal ick steeds in knaging leven.

Lau. Soo b'hoort gy dan oock my mijn paffy te vergeven,
En oord'len na u selfs. Molimpo, al waer 't dat
Ick u mijn liefde gun, die Martijn eerft'lick had,
't Is twijffelachtig of 't myn Vader fou behagen.

Mo. Die forge laet op my, ick fal 't hem felven vragen,
Soo gy vermurwt uw hert en mijne quel medoogt.

Lau. De tijdt veel werken kan, waer op vertrouwen moogt:
Ick danck u voor uw liefd, beveelt het aen de tijdt.

Mo. En d'Hemel, lieve Laura, gy verfekert fijt,
Dat ick geduldcllick tijdts wercking wil verwachten.
't Is tijdt, ick gae, vermidts wy van het Hof nu brachten
Nieu kooren, en het water is naeft aen de vloedt,
Waerom ick noodig op de molen wesen moet.

Lau. Verhaelt Martijn in 't minft niet wat ick u nu feyden,
En soo mijn Vader vraegt waer ick dus lang verbeyden,
Segt hem dat ick de rofelaer gants heb gewiedt,
Ick ga door 't elmen-bofch, op dat my niemant fiet.

Mo. En sonder, Laura, dat ick dese lippen raecke?
Ha? Laura, dat gy wift wat Neeterlijcke smake

C E L I A ,

Ick nyt die lieve vochte in mijn herte stuer ,
'k G'loof gy my geven soud tien duysent alle uer.
Vaert wel mijn Lief.

Lan. Vaert wel, vaert wel, Molimpo, trouwe
In spijte van Martijn, soo maeck ick my uw vrouwe.
Beboert hy mijne liefd, en toont hy 't my in 't laeft ;
De vrouwen in 't gemeen verwil'len ook wel haest. *bin.*

V Y F D E B E D R Y F .

De Koning, Celia, Theodora, nyt.

Kon. **H**Et suyverlijcke licht uws herten-stelers-oogen
Heeft soo de ziel'ge kracht mijns wemens opge-
togen ,

Dat nu mijn hert voor d'Hertoginnens Autaer knielt ,
Een Koning voor u buyght, doch, lacy ! al geviel't
Dat al de Heem'lens goon, voor uwe schoonheyt bogen,
Noch krachtiger gewelt uw tergingen vermogen.

Ha ! Celia, gy terght dat ick mijn Kroon verliweer ,
En dese Scepter-sweyer in uw slaef verkeer , (heyt,
Verkeer en gantsch vervreemt, ja nietigh al mijn Hoog-
Om g'nieten 't lief gegluur, 't welk in uw lieve oog leyt.

Rabraeckster mijnes herts, 't sy mijn lucks-sterre von
Dat ick door slaverny uw trouwe weerliefd won ,
Gelooft uw Koning sou dan terten alle volcken ,
Mits sijne glory waer gesteygert door de wolcken.

In Echt ick u versoeck, 'k maeck u mijn Koningin ,
De Graef is u ontruckt, set Prospro uyt uw sin ,
Mijn Kroon, en Rijck, is uw soo gy u maect mijn
Vrouwe ,

En by den Hemel sweer ick u mijn woort te houwen ,
'k Verwacht 't een-ziel'ge woort, een luck-de-lucken-ja ,
Op dat ick dese ziel met glory over-la ,
Laet uw medogings gunst nu uwen Koning peyen.

Cel. Uw Majesteyt sou licht een slecht vernuft verleyen.
Door quackeloose waen, helaes ! mijn Heer, ick ken
De laegheyt mijnes staet, dees eer 'k onwaerdigh ben.

Ver.

E N
Verminder
Doch om te
En soo uw
Oomoele
Dat uw vo
Want in d
Om hand
De Heem
Gefilde M
De Prince
Kon.
Uymemend
Hier meed
De herte
Cel. Is. Heer
De doode
Kon. Soo stit
De vint ge
De nachte
Om g' moe
Is 't noodt
En draegh
Cel. Mijn d
wac
Th. Doch
Cel. Hat The
Th. Mijn be
gint
Cel. K Schri
dre
Th. Mits P
Cel. Dies s
Th. Waeron
Om da

E N P R O S P E R O.

53

Vermindering uws staet behoor ick niet te willen,
 Doch om ten deele uwe passie te stillen,
 En soo uw Majesteit nu spreeckt gelijk hy 't meent,
 Ootmoedelijck versoeck, mijn gratie verleent
 Dat uw voornemen magh verwitticht sijn mijn Vader;
 Want in dieg'lijck geluck en isser niemant nader
 Om hand'len, en voor my mijn glorys bralling rijst
 De Heem'len door, mits d'eer, die, Heer, gy my bewijst.

Pagie, uyt.

Gesalfde Majesteit, soo terstont komt'er tijding,
 De Princes van Vranckrijck die is gelant.

Kon. Verblyding,
 uytnemende goet nieuws, sy is de Princens Vrouw,
 Hier meed' is 't al gestilt. Vergeet gy nu de rouw,
 De liefde tot de Graef, en maect u Koninginne.

Cel. Is, Heer, de Grave doot? ick stel hem uyt mijn sinne,
 De doode door de levend moet vergeten sijn.

Kon. Soo stilt ghy Hertogin de bitterheyt mijns pijn,
 De vinn'ge tijdt, helaes! dwingt dat wy scheyden moeten,
 De naeste by-een-komst sal 't wederom versoeten:
 Om g'moeten de Princes van Vranckrijck in mijn Hof,
 Is 't noodigh ick vertreck, Mevrouw, met uw verlof,
 En draegh uw beelt met my in heug'lijcke gedachten.

Koning binnen.

Cel. Mijn danckbaerheyt die magh uw Majesteit ver-
 wachten.

The. Doch weer-liefd missen sal hoe seer gy uw verblijdt.

Cel. Ha! Theodoor, wat wonders brengt 't beloop des tijdt!

The. Mijn herte trilt, Mevrouw, ick sie des Konings ney-
 ging.

Cel. 'k Schrick als ick wel bedenck 't onluck mijns sterrens
 dreyging.

The. Mits Prospero geheel uw lieve hert besit.

Cel. Dies sijne Majesteit niet treffen sal sijn wit.

The. Waerom, Mevrouw, kunt gy dan sijn liefde voeden?

Cel. Om dat hy in mijn hert geen afkeer sou vermoeden.

D 3

Maer

Maer eerder sal de Nijl en Tyber sijn verdroogt
 Voor hy genieten sal waer minnens graegt na oogt.
 Geen Prins der Princen, noch geen Keyser al der kroo-
 nen,
 Kan doen dat ick mijn Graef ontrouheyt kan betoonen.

*De Prins Aristippus, Grave Prospero, beyde in Molenaers kleeding,
 en de Prins dragende een sack met meel, uyt.*

Pro. Pasquael weest niet bevrees, ick sal u by heur leyden.

Ari. Van dese sware Sack verlang ick haest te scheid.

Cel. Wien daer? *Theod.* De Molenaers.

Cel. Was 't tijdt om u te sien?

Pro. Me-Vrou, komt niet so na by dees bemeelde liën,

Cel. En komt gy nu verselt? *Pro.* Ick kost het niet beletten.

Cel. Omhels ick u dan niet?

Pro. Veynst. de Sack moet men setten

Op d'ander, vat Pasquael.

Ari. Segt heur nu wien ick ben.

Pro. Kan ick 't heur seggen soo ick selven u niet ken?

Ari. Segt dat ick ben de Prins.

Pro. De Prins! ick sal 't heur seggen,

Vertrout u voort op my, ick weet het te beleggen;

Maer blyft aen dese zijd g'lijck of gy my niet saegt,

Want als de Hertogin my iets in 't heym'lijck vraegt,

Soo heb ick 't antwoord reed'.

Ari. 't En sal u niet berouwen.

Pro. Wel nu ick ga, gy meugt op my u wel vertrouwen.

Me-vrou, ons Laura send Me-vrouwe dit geblomt.

Ce. Waerom mijn hert, is 't dat gy nu verselschapt komt?

't Belet de vryheyt die de liefde sou genieten.

Pro. Besiet wel wien het is, maer sonder te verschieten.

Cel. 't Is Aristip, de Prins, soo 't oog my niet bedriegt.

Pro. Hy is 't, en dus de Prins in slaep moet sijn gewiegt.

Cel. Wat is 't dat u beweegt u in gevaer te stellen?

Pro. Ick ken u op het breest' de oorfaeck niet vertellen,

Hy sulcx aen my versocht: quam by de Molen recht

My in 't gemoet, maer nam my voor de Moolnaers

knecht. Ver-

Versellende met my in dese Mool'naers kleeden ,
 My biddend' dat ick hem bedeckrelick sou leden
 In 't Hof, om u te sien. Segt hem nu dat gy zijt
 Noch in uw oude haet, en by sijn tijdt verslijt
 Gants vruchteloos, in hoop uw liefde te verwerven :
 En minder, mits hy deed' uw lieve Grave sterven :
 En voegt daer by al 't geen de tijdt mebrengen sal.

Cel. 't Sal soo geschien mijn hert: ick moet u seggen al
 Het geen my is gemoet fins dat wy t'famen waren.
 De Koning met my tracht in echte te vergaren,
 Hy is gepassioneert.

Pro. 'k Verschrick door 'r geen ick hoor.

Cel. Maer, Lief, eer ick om hem mijn lieve Graef verloor,
 De Sonne eerder sal sijn Hemels licht verduy'stren,
 Voor Celia na dese minne-gril sou luyf'ren.

Pro. Ha! waerd'ste Hertogin. *Cel.* Veel meerder luck ik acht
 In uw gewelt te sijn, als in des Konings macht.

Pro. 'k Verwachten minder nier.

Cel. En sal de Prins my spreken ?

Pro. Daerom is 't dat hy komt.

Ari. Van vreugde nu uyt-breken
 De oogens-tranens-tochten, hoe mijn hert verheugt !

Pro. Pasquael het is geklaert, nu by heur komen meugt.
 Hier blijkt mijn hertens trouw.

Ari. Martijn, ick heb 't bevonden,
 En eeuwig blijf ick door uw trouwigheyt verbonden.
 Ha! Celia, gy siet wat reyne liefd' vermag.

Cel. Fy Prins, gy quetst mijn eere, soo u yemand sagh,
 Ick die in eenigheyt, en treurig slijt mijn leven,
 Mits uw moordadigheyd. 't Schijnt al mijn leden beven,
 Tyran, als ick beoog' u die de oorfaeck sijt
 Ick in gequijn, en druck, verniel mijn Lentens tijdt :
 't Was Nero-Prins genoeg dat gy de Graef ombrachte,
 En wilt noch na mijn eer en faems verliefing trachten,
 En dus bedeckt'lick komt in wiss'ling uw's habijt,
 Fy! Prince, in uw herte gy een Tyger zijt.
 Baldadigen, gy wreede, Monster deses aerde,

Ick sweer u, Prince, dat ick u niet achte waerde
Beooging mijns gesichts, ha! wercker mijnes smert!
Want ghy de wurger waert mijns Graefs onschuld'ge
hert,

De wreedheyt uw's gemoets u wercken wel bewijsen.

Ari. Meent gy door u geklagh u Grave te verrijzen?

Gy siet hem nimmer weer, 't is buyten alle waen.

Cel. Ha Prins! ik sie de Graef noch voor mijn oogen staen,
Sijn beelt bleef in mijn hert, en sal daer oock in blijven.

Ari. Versufte sinnen doen u vruchteloosigh strijven
Nae 't geen onmoog'lijk is, die hooge u ontvloogh.

Cel. Ick sweer u dat ick heb de Grave in mijn oogh,
Gelijck hy in mijn hert oock eeuwigh sal volherden.

Ari. 't Schijnt uw verwoefte geests voorbeelding gantsch
verwerden

In yd'le dut, geen vreught gy uyt dees grille treckt.

Cel. Hoe ick hem meer besicht, hoe liefd's vyer meer ont-
steckt,

Ick segh u dat ick heb mijn Graef in mijn gesichte.

Ari. Neen, Celia, geloof 't, 't is een bedriegelijck lichte,
't Welck schijmrigh wispeltuert in u verkracht gemoed.

Cel. Ik sie de Graef, ik sweer 't, waer Celiaes hert op voed.

Ari. Ghy siet hem die verdwijnt in 't vinn'ge vyer uw's
wreedheyt.

Cel. Ik sie hem in wiens hert geen reden noch bescheed leyt.

Ari. Gy siet hem die in d'asch uw' afkeer gantsch versmoor-

Cel. En ick sie den Tyran die Prospero vermoorden. (den.

Ari. Ghy siet hem die niet siet als 't geen hy in u siet.

Cel. Soo siet ghy, laes! een kluyt, een riff vol swaer verdrier.

Ari. 'k Sie schoonheys ware beelt, en d'oorsprong mijnes
klagen.

Cel. En ick sie nickters-born, hels-tochte mijnes knagen.

Ar. Hoe kan soo wreedden woort sijn op soo schoonen lipp?

Cel. Vermits ick, lacy! sie de tyran Aristipp.

Prof. Mevrouw dit's wat te trots, want sulke bitt're woorden
Hy noyt en heeft verwacht: Mevrouw, gy behoorden
Te lieven die u liefd'. *Cel.* Hoe! dat niet wesen kan,

Te

Te lieven hem, en noch in bysijn mijnes man ?

Ari. Gaet haelt hem uyt sijn graf.

Cel. Ghy spreeckt gantsch buyten reden:

En of mijn Lief maer heeft verandert sijne kleeden

(Ick spreecke duysterlijck,) van Hoffelijcke pracht

In een bestoven py, sou daerom mijn gedacht

En liefde tot mijn Lief, of neyginge vermind'ren ?

Neen, Prince, dat en kan mijn liefde niet verhind'ren.

Ari. 't Schijnt, Celia, gy raest.

Prof. Pasquael, ick sie geen raet,

Als dat ghy d'Hertoginne t'eenmael verlaet :

Heur afkeer is te bitter om heur liefd' te winnen.

Ari. 't Is pijnlijck te ontflaen het geen wy eens beminnen.

Leridano, Meester-molenaer, uyt.

Ler. Ootmoedelijck, Mevrouw, ick aen u voeten buygh.

Cel. 'k Heb van uw dienstbaerheyt volkomentlijk getuygh,

't Is lang verleden 't sedert dat wy u hier sagen.

Ler. Met reden magh Mevrouw over mijn slofheyt klagen,

Doch g'lijck het voorjaer brengt steeds veel bekommer

En dat ick op de molen veel beslommer vin, (in,

Verfoeck ick mijn verschoon.

Cel. Hoe tieren doch de hoven ?

Ler. Uytnemend' wel: Mevrouw sou qualijck kunnen g'looven

Hoe Lent gevordert is, de telgen botten uyt,

De swang're tijdens boesem sijne graeght' ontfluyt,

En boven d'aerde dringt de lang-verborgen yver;

En g'lijck de milde Son als Vooght-heer en an-drijver

Ons daegh'lijcks meer en meer verheugelijck genaect,

Dus yder zieltjen uyt sijn mull'ge kluykens g'raeckt :

d'Amandel, en de kers uytbrallen hunne bloeyfel,

d'Aelbesy set, en d'aerdbay is in groeyfel,

De tijdpeer, kannewiel, boschpeer, en keyferin,

De langhals, bargemot, ick alles cierlijck vin,

De vijgeboom, kasteng, 't is alles in hun tieren,

Het schrill'ge pluymgediert verheug'lijck tierelieren.

Ick bid, Mevrouw, komt eens sien het lieve groen,
En eerder, mits wy hebben daer Mevrouw van doen,
Op dat ons staet daer door te hooger sy geresen.

Cel. Wat is 'er iets waer in ick nutbaer u kan wesen?

Leri. Mijn Dochter huwt.

Cel. Met wien verfaemt sy in de Echt?

Leri. Molimpo met heur trout.

Cel. Wien is dat? *Ler.* 't Is mijn knecht,
Die na twee jaren anders niemant en besinden.

Cel. Ick, Leridano, wil my op de Bruyloft vinden:
'k Wensch Laura veel geluck, en morgen sy my siet.
Wil Theodora meed? *Theo.* Veel eere my geschiet.

Prof. 'k Wensch Meester u geluck.

Cel. Wat is hy? *Ler.* Een mijns knechten.

Cel. Van waer is hy?

Leri. Van Belvedeer, en een oprechten,
En trouwen knaep, op wien ik daeg'lijks veel vertouw'.

Cel. Siet dat gy soo volhert.

Prof. Uyt liefde tot Mevrouw'.

Leri. Martijn is al het meel geleverd? *Pro.* Dees twee sacken.

Leri. Gaet draegt die binnen, om te storten in de backen.

Pro. Wel Meester. *Cel.* Hy is will'g in 't geen gy hem gebiet.

Leri. Onwill'ge Boden dienen op de molen niet.

Op morgen sal ick dan Mevrouw daer verbeyden.

Cel. Versceekert u van 't geen ick u goetwillig seyden:
En groet my Laura seer. *Ler.* Mevrouw, het sal geschiên.
Wat nedrigheyt wy vaek in groote vrouwen sien. *alle bin.*

De Princes van Vranckrijck, Albert haer Dienaer, uyt.

Alb. Princefle hoe behaegt u doch dit Spaens geweste?

Prin. 't Moet my genoegen wel, en achten 't voor het beste,
Nu ick het Fransche Rijck gewilliglijk verlaet.

Alb. Mevrouw, veel men doet om d' Ehtelijcke Staet.

Prin. Dies moet men elck gewest ons Vaderlande achten,
Doch Vranckrijcks lieve liefd' speelt steets in mijn ge-
dachten,

Het Vaderland natuur, hert, en ons neyging treckt.

Alberto,

Alberto, 't geen my tot verwondering verwreckt,
Is, dat ons niemant van het Hof tot noch gemoeten,
Om in des Konings naem mijn komste te begroeten:
Want 't is 't gewoon gebruyck.

Alb. Neemt daer in geen verdriet,
Uw Hoogheyt quam ter zee, de Princen wisten niet
De ure uw's vertreck, dus komt gy hun verrassen.

Prin. Nochtans behoort men op mijn landing wel te passen:
Sulcks een Princes verwacht.

De Koning, en Rufino, uyt.

Alb. Hier komt sijn Majesteyt.

Kon. De glory onses luck heur vleugelen uyt spreyt
Met schaterende vreugd', Mevrouw is wel gekomen.
Had ick geweten dat uw reys was voor-genomen
Ter zee, de Prince waer te lande niet gegaen.

Prin. Ick danck uw Majesteyt, het is om 't best gedaen.
Sijn Majesteyt, mijn Vader, laet u door my seggen,
Hy wisselick verhoopt dit Huw'lick sal beleggen
Verknochte banden tusschen dese Rijcken beyd'.

Kon. 't Is Hemelsche voorsicht die 't luckelick beleyt:
Duyft-werven welkom sijt, vervult is onse winse,
Met dees omhelsing geef ick u mijn Soon, de Prince,
Op de Frontieren hy uw's komste hooren moet,
En ongetwijffelt hy sich vaerdig herwaerts spoet.

Prin. Het is my leed de Prins dees moeyten heeft genomen.

Kon. Ick acht hy binnen twee, drie dagen hier sal komen,
De Posten loopen steeds. Wat ruysing hoor ick daer?

Ruf. 't Sijn d'Hertoginnens Dienaers, mits de Molenaer
Sijn Dochter heden trout.

Kon. Soo is daer oock Mevrouw.
Sou hier geen plaetse sijn om ons een wijl t'onthouwen?
Mevrouwe de Princes seer moey'lijck komt gereyft.

Ruf. 't Is dat niet Heer, het geen uw Majesteyt nu peyft,
't Huys is seer wel versien.

Kon. Ick sal u derwaerts leden:
Princesse, noot breeckt wet, ick bid u weest te vreden

Met

Met huysmanlijke doet', voeght u wat na den tijdt.

Prin. 't Hof maect u Majestejt, 't sy oock waer dat gy sijt.

Beyde binnen.

Ruf. Is 't moog'lijck dat de Koning hier sal willen blijven?

Wat doet de liefde oock al wulpsigheyt bedrijven?

Alleenlijck om genieten Celiaes gesicht,

Wat dertelheyden werckt het blinde Minnewicht? *bin.*

*De Prins Aristippus, en de Grave Prospero, beyde in
Molenaers kleedingh, uyt.*

Ari. Martijn, 't is tijt, wy gaen.

Pro. Waerom? *Ari.* Ick hoorden seggen,

Hoe dat sijn Majestejt komt, en sijn wegh sal leggen

By ons huys, en verselt met Mevrouw de Princes.

Prof. Van Vranckrijck? 't is noch vroegh. *Ari.* 't Is ses:

De Sonne klimt, en d'hetten sal hun overvallen.

Rufino, uyt.

Ha! Molenaers, waer is de Hertogin? *Prof.* Met alle

Heur treyn sy dus terstont d'olijve-kamp door-reedt.

Ruf. Ick danck u beyde voor 't beleefdelick bescheet.

Ari. Ha! dat 's Rufijn, doch wien kent my in dese kleeren?

Pro. 't Schijnt dat de Koning wil ons Bruyloft ook vereerē.

Ari. Nu sal ick de Princes van Vranckrijck heym'lijck sien,

Doch 't Huwelijck met my sal nimmermeer geschiē.

Prof. Daer komt de Hertogin. *Ari.* En Leridano beyden.

Celia, en Leridano, uyt.

Cel. Wien was soo onbedocht hy hier vreemt volk in leydē?

Ler. Mevrowe, 't sijn mijn Knechts.

Cel. Martijn! ho, ho, sijt gy 't?

Noch met Pasquael verselt? *Prof.* Mevrouw, al de tijt,

Sins ick hem op de Molen in ons dienste haelden,

Hy steets my al sijn grillen vaecken overmaelden.

Cel. Wat Mool'naer is de liefd'?

Ari. Maer al re herden deel,

Want nimmer werd het koren door het malen meel,

't Graen

't Graen op de Nieste veel te wreedelijcke droogden.

Cel. 't Was onbedachtelick gy 't noch te malen poogden,
Verandert vry van greyn, want nimmer uwen steen,
Pasquael, doch machtigh is om malen 't kooren kleen:
Want daeg'lijcks meer verhart door 't vyer des Sonnens
heten,

Dies neemt mijn raet, en wilt het uyt u finnen setten.

Ari. Mevrouw, ick malen sal soo lang de molen blijft
Noch gaende, door 't gesicht 't geen uyt dees boesem
drijft.

Cel. Wel maelt, en maelt gesteets: doch blijven sult verstekē,
Want nimmer sal het kooren door uw maling breken.
De Koning komt.

De Koning, en de Princes, uyt.

Kon. Mevrouw luckelick gemoet.

Cel. Uw handen kus ick, Heer. Mevrouw ick val te voet:
Ons Spangien gy verciert met u verweende schoonheyt,
Vermits naturens kunst in uwe schoon ten toon leyt:
Luck ick Mevrouw wensch, met onsen Prins en Heer
In d' Echtelijcke staet. *Prin.* Ick danck Mevrouw seer,
Door uwe liefdens wensch doet gy mijn wil verwreckē,
En neyging om tot uw mijn gunsten te verstrecken.

Kon. Mevrouw quam hier ter feest, en quamen daerom hier.

Cel. Neen, 't is uw Majesteyts sijn ingeboor'n manier,
Dus steets sijn onderdanen gunst'lijck te vereeren.

Ari. De schoonheyt des Princes doet my van Celia keeren,
Wech dulle ralerny, stelt heur uyt uw gedacht,
Te meerder ghy heur liefd', te minder sy uw acht.

Cel. Nu, Leridaen, 't is tijdt, de Bruyd'gom gaet ter kerken,
De g'huwde kunnen hier uyt luckelijck bemercken
Huns starren gunst. *Ler.* Ick ga. *Cel.* En ick u oock versel,
Uw Majesteyt verlos my geest, op dat ick stel
Bequame order. *Kon.* Gaet, wy sullen u vertoeven.

Celia, Leridano, binnen.

Ari. De vreugde vaecken volgt na lang en naer bedroeven,
'k Heb Celia gantsch vruchteloos ernstlijck bemint,

De

De schoonheyt des Princes die liefd' nu overwindt ,
't Is tijdt ick openbaer 't geen tijds-noot heeft verfwegen.

Princesse, d'Hemel gun u fijnen milden segen ,
In d'Echt die werd betracht, al heeft de Prins geswerft
In narelijck geknaeg, waer door gy hebt gederft
Sijn bysijn, 't luck nu schickt dat alles sal vervullen ,
Mevrouwe, en de Prins in d'echt versamen sullen ,
't Beloop van tijdens tijdt verstaet doch geene mensch.
Prin. Ick danck u danck'lick voor uw gunstelicke wensch.

*Celia, Leridano, Molimpo, en Laura, de Grave Prospero, singende ,
op de VVijse: Phcebus die is lang over zee.*

*Nu gy Moolnaers maelt gelijk ,
Al het Kooren is te molen ,
Yder vind' nu sijns gelijk ,
Liefd' is soetst als 't is gestolen ,
Yder krijgt daer by na socht ,
't Is de liefde die 't heeft gewrocht ,
't Geen niemant heeft bedocht.*

Kon. Vreughdig sijn de Mool'naers huynen ,
Mits dat yder 't sijne vindt.
Leridaen sijn 't nu twee Bruyden?
Die gy echtelijck t'samen bindt.

Leri. Heer, dees waren lang verbonden ,
En vermits uw Majesteyt
Heden sich hier heeft gevonden ,
Hebben 't dese twee beleyt ,
Dat sy nu te samen paren ,
Die soo lang verscheyden waren.

Kon. Waer vertoeft de Hertogin?

Cel. Heer, hier siet gy wat de min ,
En de reyne liefd kan wercken.

Kon. Hemel, wat ick hier bevin.

Prof. Meerder moogt gy hier bemercken.

Cel. 't Is de Grave die gy siet.

Ari. En

E N P R O S P E R O.

43

Ari. En de Prins en saegt gy niet.

Kon. Grave, Prince, Hertoginne:
Niemant van u drien bekent?

Prof. Door gedult ick overwinne,
't Naere quynen mijns ellent.
Al het geen de tijde wrochte,
Prince, Prinslijck nu vergeeft,
Nu ick vinde 't geen ick sochte
Heeft uw Hoogheyt omgesweeft.

Ari. Want men fiet 's Hemels besluyt,
Yeder heeft sijn Echte-Bruyt.

Kon. Nimmer ick, helacy! dochte
Dat de Grave had geleeft,
't Schijnt de Liefde u verknochte,
En u t'saem gevoeghet heeft.
Vaeck de mensche elders mickt,
Als 't den Hemel heeft geschickt.

Cel. Wilt mijn Heere dan gehoegen,
d'Hertogin de Grave trout.

Kon. d'Hemel heeft het willen voegen.

Ari. Vader my verschuldigt houder.
Al de warring mijnes finnen
Sproot uyt een verwoest beminnen.

Kon. Hier gy nu uw Vrouwe hebt.

Ari. Meerder kan mijn luck niet wenschen,
Mits nu al mijn knaging' ebt.
Dommig dwalen vaeck de menschen,
Maer 't geschickte moet geschien,
Soo een yder nu mag sien.

Cel. Prince, wilt my dan verschoonen,

Dat ick in mijn hert niet von
Liefde; om uw liefde te loonen:
's Graven liefd' my overwon.

Ick vergeet al mijn verdrieten,
Nu ick mag de Graef genieten.

Ari. 'k Wensch u beyde luck en vreugde,
Al uw' doenten ick vergeet.

't Was

't Was de passie onses jeughde
Die nu sijne dooling weet,
Niemant tot beken kan g'raken,
Voor sy uyt hun droom ontwaecken.

Prin. Nu Princesse is geboren
D'ute uwes heyl'ge Echt,
Ick uw. *Ari.* En gy my. *Kon.* Verkoren
Door den Hemel, die 't al recht:
Vaecken siet men dat hy voeghden,
Yders hopen wel genoeghden.

Prosp. Laura, staect nu u verwonder,
't Was de Graef, en niet Martijn,
U bedroogh de Mool'naers schijn:
Want daer was een Grave onder.
G'lijckt de Prins niet heeft geweten,
Als hy gaf Martijn sijn keten.

Ari. Geeftse nu aen Laura weer.

Cel. En ick schenck heur dese moolen.

Lau. 'k Danck mijn Vrouwe en mijn Heer.

Kon. Hier ondeckt nu al 't verholen.

Dringt uyt verburgen vreugt, het luck ons nu toe-valt.

Ari. In d'hooghste glory, nu triumph ons heyle bralt.

Cel. De swang're tijdt wou nu sijn heymnis openbaren.

Prin. Vernoegegend' herten die soo lang' in knaging waren.

Lerid. Het quellende verdriet geluckelijck nu end.

Prosp. U Majesteyt verkrijght de wensche sijns begeeren.

Alb. Verhoopt geluck den Hemel aen u allen send.

Rufi. Des Hemels forge wy door dees toe-vallen leeren.

Mol. En wy verbonden blijven aen u Majesteyt.

Lau. En tot uw diensten blijven beyde wy bereyt.

Kon. Nu Leridano leyt de Bruydegom ter Kercke:

(Des hemels schicking blijkt door sijn verholen wercken:)

En ick leyd dese vier, en danck hem voor sijn gaef.

Pro. Hier eyndicht 't blijde Spel van d'Hertogin en Graef.

E Y N D E.

